Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-
Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 56. — ŠTEV. 56. NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 8, 1916. — SREDA, 8. MARCA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Dozdaj ni pri Verdunu še nobene odločitve.

NEMCI SO ZAVZELI VIŠINO "LE MORT HOMME". — KONCENTRACIJA NEMŠKE ARTILERIJE. — ZAVZETJE FRESNESA. — AVSTRALSKA ARTILERIJA PRED VERDUNOM. — POROČILO O SMRTI NEMŠKEGA POVELJNIKA. — ZAVZETA UTRDBA JE BAJE VELIKEGA STRATEGIČNEGA POMENA. — VROČI BOJI VZHODNO OD REKE MAAS. — NEMCI SO ODBILI V ARGONIH FRANCOSKE NAPADE.

Metz, Nemčija, 7. marca. — Dopisnik "Ameriške časnikarske zveze" je dobil pred kratkim dovoljenje, da se sme podati na nemško fronto pred Verdun. Rekel je, da je bil v sedanji vojni že na vseh frontah, pa ni nikjer videl tolike artilerije, kot je imajo Nemci.

Koncentracija se izvanredno naglo vrši. Med posameznimi baterijami je komaj po sto metrov razdalje. — Dopisnik pravi, da se čudi, odkod so vzeli Nemci to silno množino topov. Nemci imajo razen topov tudi zelo veliko zrakoplovov. Iz Metza pa do verdunskoga bojišča je z avtomobilom dobri dve uri. Povsod se poznajo sledovi vojne.

Pariz, Francija, 7. marca. — Danes je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

Vzhodno od reke Maas se vrše vroči artilerijski spopadi. Nemška infanterija je vprizorila par napadov na naše postojanke, pa se je morala umakniti.

Položaj pri Verdunu je v splošnem neizpremenjen. Dozdaj ni bilo pravzaprav še nobene odločitve.

Na ravnini Woevre je zasedel sovražnik z velikimi izgubami vas Fresnes. V Argonih se ni prigodilo ničesar posebnega. Spopadi med prednjimi stražami in raznimi poizvedovalnimi oddelki se neprestano vrše, toda to nima nikakega upliva na splošen položaj.

Pariz, Francija, 7. marca. — Danes popoldne je bilo tukaj sledeče uradno razglašeno:

Naša artilerija je obstreljevala ceste, po katerih dovažajo Nemci proviant in vojni material. Veliko cest je tako razrušenih, da je po njih transport nemogoč.

Nemci so zavzeli z naskokom višino štev. 265. Napad je vprizorila cela divizija. Nemški vojaki so ustrajali do konca, kljub temu, da je naša artilerija strahovito gospodarila med njihovimi vrstami.

Berlin, Nemčija, 7. marca. — Danes zjutraj so zavzeli Nemci z naskokom vas Fresnes in vjeli pri tej priliki 200 francoskih vojakov. V Argonih je odbila nemška infanterija vse sovražniške napade.

Pariz, Francija, 7. marca. — Nemcem se je po dolgotrajnem prizadevanju posrečilo zavzeti višino "Mort Homme". Pravijo, da je ta višina zanje zelo velikega strategičnega pomena. Opravili ne bodo veliko, ker so po vsej okolici razpostavljene francoske baterije.

London, Anglija, 7. marca. — Iz Melbourne v Avstraliji poročajo, da je pri Verdunu poldruga brigada avstralske oblegovalne artilerije. To je prvo poročilo, iz katerega je razvidno, da pomagajo Angleži Francozom braniti Verdun.

Nekateri pravijo, da so spravili Angleži svoje topove v Verdun in da so pripravljeni mesto do zadnjega braniti.

London, Anglija, 7. marca. — Nocoj je bilo sledeče uradno sporočeno:

Podnevi se ni ničesar posebnega pripetilo. Razen manjših spopadov pri Hohenzollern reduti je položaj popolnoma neizpremenjen. Zgodaj zjutraj smo razstrelili v neposredni bližini nemških postojank mino in zasedli žrelo, ki ga je povzročila eksplozija.

London, Anglija, 7. marca. — Neka tukajšnja brzojavna agentura je dobila iz Amsterdama poročilo, da je padel v boju general Lotterer, ki je poveljeval močnemu nemškemu oddelku. General je bil pred vojno še polkovnik in je poveljeval peti artilerijski brigadi.

Pariz, Francija, 7. marca. — Kolikor se je moglo dognati, je zapustilo Verdun skoraj vse civilno prebivalstvo in se podalo v notranjost dežele. Mesto je le malo poškodovano, kljub temu, da ga Nemci neprestano obstreljujejo. Največ trpe seveda severne utrdbe in vasi, ki so izven mesta.

Kakor kaže, je absolutno nemogoče, da bi Nemci prodrli francosko fronto pri Verdunu. V začetku ofenzive so se posluževali iste taktike kot so se je posluževali pri belgijskih in ruskih trdnjavah. Prepričani so bili namreč, da bo Verdun padel v teku nekaj dni.

Še zdaj so zelo presenečeni, toda glavno razočaranje bo šele prišlo. Skoraj nevrjetno je, da bi začeli operirati na kaki drugi točki severnofrancoske fronte.

Z ofenzivo proti Callaisu ne bo nič.

Nesreča z avtomobilom.

San Diego, Cal., 7. marca. — Sinoči je zdrknil nek avtomobil s tremi osebami s prevoznega čolna v vodo, pri kateri priliki je utonil Benjamin Crockett. — Oba druga potnika so rešili, čeprav z veliko težavo, ker je bila globoka tema.

Angleška mornarica.

Balfour, prvi lord admiralitete v poslanski zbornici. — Povečano brodovje. — Vojaški prevozi.

London, Anglija, 7. marca. — Arthur J. Balfour, prvi lord admiralitete, je rekel v poslanski zbornici, da se je skupna prostornina angleškega brodovja povečala za 1,000,000 ton, odkar je izbruhnila vojna. Zračno brodovje pa se je povečalo po njegovem zatrdilu desetkrat.

Številke, ki so bile navedene, kažejo, da je postalo težko vojno brodovje skoro za polovico močnejše, kakor je bilo v avgustu leta 1914. V onem času je bilo 545 ladij po 1500 ton in torpednih čolnov od več kakor 150 ton, kar je znašalo 2,158,250 ton prostornine.

Balfour je rekel, da je napravila angleška mornarica v pretečenih devetnajstih mesecih največji rekord v zgodovini in da je okrepila svoje brodovje v vseh vrstah bojnih ladij, razven v oklopnih križarkah, ker teh nič več ne grade.

Winston Spencer Churchill, ki je bil prvi lord admiralitete ob izbruhu vojne, je rekel, da je treba misliti, da je Nemčija že končala svoje mornariške priprave in da mora storiti isto tudi Anglija.

V svojem govoru je omenjal Balfour vse naloge, ki si jih je nadela angleška admiraliteta in ki jih je tako sijajno izvedla. Rekel je, da je bilo v prisotnosti sovražnih podmorskih čolnov prepeljanih za Anglež in njihove zaveznike en miljon vojakov, en miljon konj, dvajset milijona ton potrebščin in 27 milijonov galon olja. Izrazil je zadovoljstvo, da je bila ta naloga tako uspešno izvršena.

Angleška admiraliteta je prepričana, da Nemci niso držali v svojih ladjedelnicah križem rok in da so dosegli brezdvomno velike uspehe. Zato je pričakovati, da bo nemško brodovje kmalu prišlo iz svojega zavetja ter izzvalo angleško na boj. Na ta trenotek pa mora biti Angleška pripravljena.

Wilson in mirovni načrti.

London, Anglija, 7. marca. — Kodanjski dopisnik Reuterjeve agenture poroča:

"Iz Kodanja prihaja poročilo, da pravijo švedski politični krogi, da se je švedska vlada že dvakrat obrnila na predsednika Wilsona in ga prosila, naj sodeluje pri skupnih poskusih nevtralnih držav za dosego miru.

"Predsednik Wilson, ki je že začetkom vojne odklonil sodelovati pri kakih mirovnih poskusih, dokler ne vprašajo za to bojujoče se države same, je odklonil tudi tokrat.

"Pravijo, da razpravljajo v Stokholmu in drugih nevtralnih prestolicah o vprašanju, kako ustanoviti posebno mirovno konferenco, ki bi delovala za skorajšnjo dosego miru brez sodelovanja Združenih držav."

Poroka bulgarskega prestolonaslednika.

Berlin, Nemčija, 7. marca. — Baje pripravljajo poroko med bulgarskim princem in prestolonaslednikom Borisom, sinom bulgarskega carja Ferdinanda in neko habsburško princezinjo.

Prine Boris je bil rojen leta 1894 ter ima precej visoko mesto v bulgarski armadi. Car Ferdinand je bil že dvakrat na Dunaju tekom enega meseca, kar spravljajo v zvezo z nameravano poroko njegovega sina.

Deportiranje nemških trgovcev iz zapadne Afrike.

London, Anglija, 7. marca. — Vsi nemški trgovci v koloniji Togo, nemška zapadna Afrika, bodo iz vojaških ozirov deportirani, kakor zatrjuje angleška vlada. Ta angleška vladna odredba bo škodovala mnogim velikim nemškim tvrdkam.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos zimskor ni mogoče dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse onajne rojake in rojakinje, da naj pridno nam šalje nali Koledar.

Italija in Srbija.

Avstrijske in nemške čete so odšle z grške meje. — Italija ni izdala Srbije in Črnegore.

London, Anglija, 7. marca. — Angleški blokadni minister lord Robert Cecil je rekel danes v poslanski zbornici, da Italija ni izdala Srbije in Črnegore ter da so vsa tozadevna časnikarska poročila neresnična in neutemeljena. Italija je državama pomagala kolikor je bilo v njeni moči. Preskrbovala ju je z živežem in z vojnim materijalom.

Pariz, Francija, 7. marca. — Havasova brzojavna agentura je dobila iz Soluna poročilo, da so vse nemške in avstrijske čete, ki so bile koncentrirane na balkanski fronti, odšle domov. — Turški polki so se podali v Kavkaz.

Rim, Italija, 7. marca. — Italijanski kralj se je vrnil danes domov in se dolgo časa posvetoval z ministrskim predsednikom Salandrom in zunanjim ministrom. Razmotrivali so o mednarodnem položaju in o zadevah v italijanskem parlamentu. Konference se je pozneje udeležil tudi vojni minister Zuppeli.

Nemci spletkarijo celo v kongresu Združenih držav.

V včerajšnji številki je prinesel newyorški list "The World" faksimile nekaterih pisem, ki so dokazala, da imajo nemški agenti in zagovorniki Nemcev celo v ameriškem kongresu svoje prste vmes in da intrigirajo proti Wilsonu in njegovi politiki ter v prilog Nemčiji. Na svojo stran so dobili baje precej uglednih Amerikancev v kongresu in njihovo delo je baje tudi resolucija, ki je bila predložena v odobritev, naj bi se posvarilo ameriške državljane pred potovanjem na oboroženih parnikih.

Washington, D. C., 7. marca. — Sumnje in obdolžitve, ki jih je prinesel newyorški "World", so mnogi kongresniki odločno zanikali.

Uradniki v Beli hiši so bili mnenja, da so obdolžitve velike važnosti za sedanje razmere. Mislijo, da bo to zelo uplivalo na nekatere člane v kongresu, ki so vedno pripravljeni delati tako, kakor žele zastopniki in agenti nemške vlade, ki jih mrgoli v Ameriki.

Imenovanje.

Washington, D. C., 7. marca. — Predsednik Wilson bo imenoval B. C. Burtona za poštarja v Brooklynu. Prejšnji poštar je prostovoljno odstopil od svojega mesta.

Odpoklic ruskega poslanika na Japonskem.

London, Anglija, 7. marca. — Semkaj poročajo iz Petrograda, da je bil odpoklican ruski poslanik na Japonskem, M. Malaviski-Malavič, in sicer radi slabega zdravja.

Napredek tehnike.

Tehnika je zadnji čas silno napredovala. — Vodljivi zrakoplovi in baloni. — Rekordi.

Pred desetimi ali dvajsetimi leti si ni nikdo mislil, da bo tehnika v kratkem času tako zelo napredovala. Komu je prišlo pred leti na misel, da se bodo ljudje lahko vozili tako z zrakoplovi po zraku, kakor se vozijo z avtomobili po zemlji. Vakega človeka, ki se le količkaj zanima za napredek, bo gotovo veselilo izvedeti nekoliko podrobnosti o zrakoplovih in o rekordih, katere so zrakoplovci dosegli. Posebno francoski zrakoplovci so se večkrat zelo odlikovali in so dosegli rekorde, katerim se je čudil ves svet.

Opise raznih poletov je dobiti v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju. — Poleg tega so v njem tudi lepe povesti, znanstveni članki, kronika vojne, in razne druge zanimivosti.

Koledar krasi trideset krasnih slik. — Onemu, ki ga naroči ne bode žal. Cena je malenkostna, samo 35 centov s poštnino vred.

Naročajte ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Situacija v Mehiki.

Pri eksploziji v jetnisnici se je smrtno ponesrečilo osemnajst oseb. Zavzetje Oaxaca.

Washington, D. C., 7. marca. — Tukajšnje mehiško poslaništvo je dobilo poročilo, da so Carranzove čete zavzele mesto Oaxaco. Vršila se je zelo vroča bitka, v kateri sta padla med drugimi tudi dva ustaška generala. Carranzova vlada odločno dementira vest, da je prišel Felix Diaz v Mehiko.

Mexico City, Mehika, 7. marca. Vrednost Carranzovega papirnatega denarja se je nekoliko zvišala. Finančni department pravi, da bo dobil dovolj sredstev, s katerimi bo pokril primanjkljaj.

El Paso, Tex., 7. marca. — Pri eksploziji, ki je nastala v jetnišnici, se je smrtno ponesrečilo 18 oseb. Kakih štirideset jetnikov je tako poškodovanih, da najbrže ne bodo več ozdraveli. Eksplozija je nastla v kopalnici. Nekateri pravijo, da je eksplodirala neka zmes gasolina, petroleja, in kisa, s katero so jetnikom odpravljali golazen.

Po Juarezu se je bila razširila govorica, da so Amerikanci v El Paso zažgali 200 Mehikancev.

Špionov se boje.

Pariz, Francija, 7. marca. — Na povelje generala Joffreja so prisodili nekemu zdravniku 30 dni ječe, ker se je v železniškem vlaku pogovarjal z nekim civilistom o operacijah na fronti.

Angleški pivovarnarji.

London, Anglija, 7. marca. — Pivovarnarska zveza na Angleškem se je odločila, da bo začela izdelovati pivo v smislu vladnega nasveta, naj se varčuje s sladkorjem in hmeljem in zniža njih uporabo za eno osminko. Pravijo, da bodo začeli pivovarnarji kmalu izdelovati slabše pivo.

Vihar.

Grafton, Ind., 7. marca. — Včeraj je divjal po tukajšnji okolici strašen vihar. Ko so bili otroci v šoli, je odkril vihar streho šolskega poslopja in jo odnesel daleč vstran. Učiteljica in trije učenci so bili poškodovani.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.90	120	16 80
10....	1.60	130	18.20
15....	2.30	140	19.60
20....	3.00	150 ..	21.00
25....	3.70	160 ...	22.40
30....	4 40	170....	23.80
35....	5.10	180 ...	25.20
40....	5.80	190....	26.60
45....	6.50	200....	28.00
50....	7.20	250 ..	35.00
55....	7.85	300 ...	42.00
60....	8.55	350 ...	49.00
65....	9.25	400 ...	56.00
70....	9 95	450....	63.00
75....	10.65	500....	70.00
80....	11.35	600....	84.00
85....	12.05	700....	98.00
90....	12.75	800....	112.00
100....	14.00	900....	126.00
110....	15.40	1000	139.00

Ker se zdaj cene denarju skoraj vsak dan menjajo, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Včasih se bo zgodilo, da dobi naslovnik kaj več, včasih pa tudi kaj manj. List dospe na zapad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi naslovnik list v roke, se pri nas cene morda že večkrat spremene.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Zmaga predsednika Wilsona. Protinemški upor v Turčiji.

GLASOVANJE V POSLANSKI ZBORNICI O SVARILNI RESOLUCIJI. — RESOLUCIJA ZAVRNJENA Z 276 PROTI 142 GLASOVOM. — MNOGI REPUBLIKANCI ZA WILSONA. — PREDSEDNIK JE ZADOVOLJEN Z IZIDOM. — SVARILO NEMŠKI VLADI. — NEMŠKO BOJEVANJE NEZAKONITO. — REVOLUCIJA V CARIGRADU. — PROTI NEMCEM. — GLASOVI O MIRU. — RUMUNIJA.

Washington, D. C., 7. marca. — Nocoj se je vršilo glasovanje v poslanski zbornici o resoluciji, ki jo je predlagal zastopnik McLemore iz države Texas, ki je hotel, da bi bili ameriški državljani posvarjeni ne potovati na oboroženih zavezniških parnikih. Glasovanje je izpadlo za predsednika Wilsona izvanredno zadovoljivo, ker mu je dala poslanska zbornica zagotovilo, da se ne bo umešavala v njegova pogajanja z Nemčijo o vprašanju oboroženih trgovskih in potniških parnikov.

Z 276 proti 142 glasovi je poslanska zbornica zavrnila resolucijo zastopnika McLemorejo.

Da je predsednikova zmaga v tem oziru tako popolna, se ima zahvaliti tudi mnogim republikancem, ki so stopili na stran predsednika in podpirajo njegovo stališče, ki ga je zavzeli napram Nemčiji. Glasovanje se je vršilo na izrecno željo Wilsona, ki je hotel imeti proste roke v svojem ravnanju z mednarodnimi vprašanji.

Pred glasovanjem se je vršila v poslanski zbornici dolgotrajna in burna debata, v kateri so zagovarjali poslanci eno in drugo stran. Slednjič je večina sledila senatu, ki je že pred nekaj dnevi odobril predsednikovo stališče.

Senator Stone, predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve, se je danes posvetoval s predsednikom o položaju. Predsednik je dal zagotovilo, da bo predložil vsako stvar kongresu v odobritev, če bi se položaj izpremenil tako, da bi nastali razni zapletljaji. To je zelo ugodno uplivalo na one, ki so se bali, da Wilson ne bi postopal preveč ostro.

Od onih, ki so v bližjih stikih s predsednikom Wilsonom, se je izvedelo, da je bil predsednik Wilson zelo zadovoljen vsled izida glasovanja v poslanski zbornici, podobno zadovoljstvo kažejo tudi vsi vladni uradniki.

Pričakujejo, da bo državni tajnik Lansing takoj zopet začel pregovore z nemško vlado o vprašanju podmorskega bojevanja in oboroženih parnikov.

Washington, D. C., 7. marca. — Predsednik Wilson pripravlja svarilo, ki ga bo poslal Nemčiji in v katerem bo povedal, da vlada Združenih držav ne smatra zakonitim povelja, ki jih je dala nemška vlada poveljnikom podmorskih čolnov, naj potapljajo oborožene parnike brez svarila.

Natančna zunanja oblika tega svarila, ki ga bo poslala ameriška vlada v Berlin, še ni znana, zdi se pa, da bo v obliki note, v kateri bo pojasnila vlada Združenih držav Nemčiji, da bodo vsi ameriški potniki na oboroženih parnikih pod varstvom ameriške republike.

Ameriška vlada pa ne bo varovala onih ameriških državljanov, ki bodo potovali na takih angleških parnikih, ki hočejo uporabljati svoje topove v napadalne namene. V to svrho bodo Združene države vprašale angleško vlado za zagotovilo, da njeni parniki ne bodo prvi napadali nemških podmorskih čolnov.

Rim, Italija, 7. marca. — Semkaj so dospela poročila, ki naznanjajo, da divja v Carigradu revolucija. Enver paša je bil ranjen in mnogo Nemcev je bilo ubitih, ko jih je napadla razburjena množica.

Uporniki ropajo po vojaških zalogah ter se utrjujejo na ulicah in razdirajo železniške naprave. Nemške čete duše upor ter se poslužujejo topov in strojnih pušk.

Baje se bo tudi Rumunija kmalu udeležila vojne proti Nemčiji in njenim zaveznikom, največ vsled tega, ker so Rusi začeli zmagovati.

Vedno bolj se širijo in ponavljajo vesti o turških željah skleniti z Rusijo poseben mir. Turška vojska se Rusom, ki neprestano napredujejo, nič več ne ustavlja.

Rusko napredovanje.

London, Anglija, 7. marca. — Nocoj je naznanilo rusko vojno ministrstvo, da so zavzeli Rusi perzijsko mesto Cola, ki leži kakih 27 milj zapadno od Kermanšah. Ta uspeh je zelo značilen za rusko napredovanje in namen dalje prodirati proti Mezopotamiji ter pomagati Angležem pri Kut-el-Amara, kjer so v veliki stiski. Poročilo nadaljuje:

"V Kavkazu še vedno zasledujemo umikajoče se Turke. Pri Mapravi smo uplenili en sovražni top.

"V Perziji smo zavzeli mesto Cola."

Boji pri Dvinsku.

Petrograd, Rusija, 7. marca. — Vrhovno poveljstvo ruske armade poroča:

Južno od otoka Dalem je sovražna artilerija močno obstreljevala naše postojanke. Bitka, ki se vrši pri Ilukstu, še ne bo tako kmalu končana.

Brezplačno

dobe vsi naši naročniki v Pennsylvaniji knjižico "Nova postava za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji." Spisal je to knjižico Koste Unkovič, pravnik.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING CO (a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado.....$3.00
" pol leta 1.50
" celo leto za mesto New York... 4.00
" pol leta za mesto New York... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta..... 2.50
" " " četrtleta..... 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Potrebe amerikanskih kmetovalcev.

V senatu in poslanski zbornici Združenih držav je bilo tekom sedanjega zasedanja predloženih že kakih trideset različnih zakonskih predlog, ki so na en ali drug način zasledovale isti cilj, namreč, kako pomagati ameriškim poljedelcem. Vlada naj bi pomagala kmetovalcem s tem, da bi jim posojala na dolge roke denar, ki ga potrebujejo kmetovalci za nakup in zboljšanje zemlje in za nabavo poljedelskega orodja in vseh drugih potrebščin, ki so neobhodno potrebne za povzdigo in uspevanje poljedelskega stanu. Kmetovalci bi dajali vladi in pod njenim pokroviteljstvom stoječim bankam take varščine, kakršne imajo, namreč zastavo posestev.

Taka posojila na dolge roke so zelo potrebna v sedanjem času za razmere, v katerih se nahajajo amerikanski poljedelci. Nekatere evropejske dežele so rešile to vprašanje že pred časom na zelo zadovoljiv način. Na Nemškem n. pr. je 86 odstotkov vse zemlje lastnina ljudi, ki jo sami obdelujejo. Tudi na Bulgarskem imajo izvrsten družabni in industrijski sistem v tem oziru in kmetovalci dobivajo potrebne pomoči od cele vrste poljedelskih bančnih zavodov. Več kakor 90 odstotkov bulgarskih poljedelcev lastuje zemljo, ki jo sami obdelujejo, ker so dobili dovolj pomoči, da so jo izkoristili in zboljšali.

Zanimiv je bil tudi položaj Slovencev in slovenskih poljedelcev pred vojno v starem kraju. Ako smo potovali po Slovenskem, kjer se poljedelstvo ni moglo popolnoma razviti, smo videli, da je večina kmetovalcev, ki so lastujejo svojo zemljo, zadolženih. Ker se pred leti Slovenci niso mogli razvijati in uspevati na svojih kmetijah vsled pomanjkanja denarnih sredstev, so bili pogosto prisiljeni, da so prodajali svoja zemljišča raznim prekupcem in upnikom, ki só jim prej posojali denar. Zato smo videli, da so postale po nekaterih krajih cele vasi s svojimi zemljišči, ki so bila prej lastnina vseh, zdaj last samo nekaterih, ki so znali izkoristiti žalostno stanje manjših kmetov.

V tem oziru so se bile razmere vsaj malo zboljšale, ko so začeli ustanavljati na Slovenskem razne posojilnice in druge denarne zavode, dasi so imeli tudi ti svoje slabe posledice. Mnogi so dobili preveč lahko denarna sredstva, ki so jim bila takorekoč usiljena, vsled česar so predaleč zabredli v dolgove. —

Gibanje za ustanovitev poljedelskih kreditnih zavodov se je začelo v Združenih državah z veliko vnemo že leta 1913., ko je bila predložena v kongresu takozvana Fletcherjeva zakonska predloga. Ta predloga pa je bila zopet v sedanjem zasedanju predložena v kongresu v novi obliki ter je znana pod imenom Hollis-Bulkley predloga. Mnogi mislijo, da bo postala ta predloga zakon. Če se bo to zgodilo, bodo imeli amerikanski kmetovalci od tega veliko korist ter bodo laže napredovali.

Kmetovalci morajo čakati na svoje koristi in uspehe svojega dela dalj časa kakor vsi drugi razredi industrijalnega organizma. Kmetovalec mora uporabiti svojo glavnico za nakup mlade plemenske živine, ki jo ne more prodati pred tremi leti. Umetno gnojenje daje prave sadove šele čez kakih deset let po zatrdilu strokovnjakov. Kmetovalec potrebuje razna orodja, shrambe, vozove in še mnogo drugih potrebščin, pridelke pa ne more spraviti v denar takoj, poleg tega tudi ne more dobro uspevati, dokler ni uredil svoje zemlje, da je rodovitna. Predno začne dobivati kmetovalec dobiček iz svoje zemlje, ne potečejo samo meseci, temveč mnogo let in mnogo denarja je treba izdati.

Če kmetovalec ne more dobiti ugodnega posojila na dolge roke in na ugodne obresti na svojo zemljo, jo mora začeti prodajati. Ne mine mnogo časa, pa je osredotočena vsa zemlja v rokah nekaterih, ki imajo na razpolago sredstva, da nebogate in nepremožne kmetovalce izkoriščajo. Podobna koncentracija posestev se je izkazala za pogubonosno že v starem Rimu, na Irskem je uničila neodvisnost kmetov, ki so postali odvisni od angleških lordov in v mnogih drugih deželah je bilo podobno. Kakor že prej omenjeno, tudi pri nas na Slovenskem smo mogli opažati podobne slabe posledice, čeprav v manjšem obsegu.

Kaj takega grozi tudi v Združenih državah, kjer je zelo osredotočen kapitalizem in zadobiva vedno večjo moč. Zgled nam dajejo n. pr. velike železniške družbe, ki imajo velikanske množine sveta ob svojih progah, kar pa jih je stalo le prav malo. Mnogokrat jim je dajala vlada sama zemljišča skoro zastonj. Če bo zmagala zakonska predloga o kmetovalskih posojilih pod pokroviteljstvom vlade Združenih držav, potem bodo amerikanski kmetovalci laže postali neodvisni in bolj uspevali.

Dopisi.

Little Falls, N. Y. — Dela se zopet tukaj povoljno, tudi delo se dobi, seveda ni plača bogve kako velika, vendar se izhaja za sproti. Tudi v društvenem oziru ne zaostajamo za drugimi naselbinami. Sedaj imamo že štiri podporna društva, spadajoča k različnim Jednotam. Zadnji čas se je osnovalo tudi dramatično društvo, ki nam je priredilo že več krasnih predstav. Ker se je že večkrat govorilo, da se bode ustanovilo tudi izobraževalno društvo, ga tudi jaz tem potom toplo priporočam, kajti po mojem mnenju bi imelo tukaj širok delokrog. Za vzgled naj nam bo zadnji dogodek, ki se je zgodil 5. marca zjutraj, ko so se fantje razhajali z veselice, katero je priredilo tukajšnje žensko društvo Marije Pomagaj. Že v dvorani na omenjeni veselici je prišlo do nesporazuma med fanti, vendar so pretep preprečili oni, ki so bili bolj pametni. Končni rezultat pa je bil vendar: eden z razbito črepinjo in tudi drugače poškodovan. Sedaj se nahaja v obupnem stanju ter se ne ve, če bode okreval. Splošno se sodi, da so ga napadli njegovi prejšnji prijatelji in rojaki. Rojaki, to nam naj bo za vzgled, kaj naredi alkohol. Pokažimo že enkrat drugim narodom, da smo vstvarjeni tudi za kak višji cilj kot je pretepanje in pobijanje bližnjega. Boga zahvalimo, da se nam ni treba pretepati, kot se morajo naši očetje in bratje v Evropi. Porabimo torej naše telesne in duševne zmožnosti sebi v blagor in slovenskemu narodu v čast. Pozdrav! — Anton Vedernik.

Lorain, Ohio. — Minulo je že mnogo časa, odkar nobenega oglasa nikdo poročal ni naravnost iz Lorajna vsem v javnost. — Zatorej prosim, uvrstite dopis moj skromni natisnite v edini nam slovenski dnevnik, vljudno prosim Vas, urednik. — Dvajset osmega svečana v zakonski jarem bila zvezana Karol Marinčič in gospodična Mary, po rodu mu sestrična. — Zapel je zvon v cerkveni lini, naznanil celi naselbini, da bleda žena, kruta smrt pripravila je grob odprt. — Frank Vevarju pošle moči, zaprl za vedno je oči, dokončal bojno je življenje, prestal vse zemeljsko trpljenje. — Govoril vedno je pokojni, da se poda takoj po vojni tja na Gorenjsko v Gorico pogledat rojstno vas v obličje. — V štiriinštiridesetem letu v možki dobi, samskem cvetu, previden po verskih obredih lepo, od prijateljev, znancev je vzel zadnje slovo. — On bil je vrl narodnjak, od nog do glave poštenjak, priljubljen vedno bil med nami, v spominu vsak si ga ohrani. — Jugoslovanska mu Jednota v življenju bila že dobrota; Narodne Jednote in Delavske Zveze bil član, podporo dobival, ko je bil bolan. — Društva so mu vence podarila, na pokopališče so ga spremila; drugega je marca bilo, ko oko marsikatero se solzilo. — Počivaj v miru, sladko, blagi! Prijatelj bil si mi predragi. Nebeška luč naj Ti gori! In večni pokoj Ti želi — Frank Petrič.

Chicago, Ill. — Pred kratkim je imelo tukaj Samostojno mladeniško društvo svojo šesto letno veselico. Zabave je bilo veliko in zelo raznovrstna je bila. Posebno so me presenetile naše vrle Slovenke, ki so zapele par lepih slovenskih pesmi. Gospodična Konig je pela pesmi "O mraku" in "Kam", gospodična Joger pa "Bledi mesec". Po zabavi je bil banket, pri katerem je zapelo več sto Slovencev in Slovenk našo himno "Hej Slovani". Navdušenje je bilo velikansko. Pozdrav! M. Pogorele.

Večni snubač.

Spisal **Rado Murnik.**

Ime mu je bilo kaj blagoglasno: Lilijanovski. Toda ljudje so bili prejkone preleni, da bi ga izgovarjali popolnoma od konca do kraja. Večinoma so mu odsekavali ves rep; ostal je navadno le Lil.

Okrajšani gospod Lil je bil čudak prve vrste. Vse na njem je bilo polno skrajnosti in neverjetnosti. Ime mu je bilo tako dolgo, da bi bilo s posameznimi deli čezinčez zadovoljno troje mož; Lil pa je bil tako kratek in droban, da skoraj ni bil vreden nobenega imena. Le roke so mu bile razvite jako močno. Star je bil, vse lase je imel že sive, pa se je nadloga vedno ženil pa le ženil in oprezoval za najmlajšimi gospodičnami. Sveta je imel precej, pa še lepega in plodnega, in vendar je izhajal komaj, komaj, zakaj letal je prerad okoli sodišč in se tožil pa pravdal za vsako rjuho zemlje, dasi so gledale njegove modre oči tako dobrotno v svet. Gospod ni bil in ni bil kmet; nekateri so ga zmerjali "gosposkega kmeta", drugi "kmečkega gospoda" ali pa samo "barona", kar mu je delo posebno hudo. V hlev in na polje je hodil v rjavi suknji salonskega kroja in gnoj je pomagal kidati v manšetah. Bil je priznan ud človeške družbe in vendar ni bil ustvarjen dočista po božji podobi, zakaj na vratu pod osivelo brado, razčesano na dve natanko enaki polovici, se ga je držal brahor. Bilo je torej res nekaj posebnega na njem.

Hotel je na vsak način imeti nobel in prav mlado nevesto; biti bi ji smelo kvečjemu štiriindvajset let. Gospodične daleč naokoli so ga poznale vse in se mu smejale, on pa je kakor slep sanjaril le o gosposki mladenki, dasi ni imel nikakršne prave izobrazbe in je znal brati pa pisati komaj za silo. Jako, jako rad je vabil k sebi gospodo, staro in jaro. Vendar se je ugladil tudi med njo le malo; naučil se je par puhlih fraz in poklonov, med njimi zlasti presladko reklo: "Ich küss' die Hand!", ki ga je pa možakar popravljal v: "Kistijont!" Sicer pa je ostal vedno stari trdi kmet navzlic cilindru in salonski suknji.

Ženit se je vozil malodane vsak praznik in vsako nedeljo in lepem vremenu. Njegova priletna konja sta imela vsak svojo posebnost; prvi je bil na levem očesu slep, drugi pa je šantal z desno zadnjo nogo. Oba sta se odlikovala po hvalevrednem krotkem značaju in se nista prenaglila nikoli nikjer, niti na najgladkejši cesti; obstala sta mirno, pametno, kadar se je voz z vinjenim hlapcem in gospodom vred prekucnil ob kupu cestnega kamenja ali ob vogalu. Kočija se je zibala na neznansko visokih kolesih in na njej je bilo prostora zadosti dvema količkaj miroljubnima družinama. Zgodovinsko izobraženi notar v bližnjem mestecu je trdil, da jo je pozabil na Kranjskem visok častnik, eden izmed Francozov, ki so gospodovali začetkoma prejšnjega stoletja v naši domovini. Resnici na ljubo pa je treba popraviti to grdo zmoto. Na vsej kočiji ni bilo namreč nič prvotnega več; bila je tolikokrat popravljena in skrpucana z vedno novimi zaplatami od usnja in drugimi nadomestnimi deli od železa in lesa, da je ostala od vse prvotne zgodovinske prelepote in znamenitosti le še oblika. Gospod Lil se ni prav nič brigal za to. Svečano je sedel v kočiji; in lepo ga je bilo videti praznično ocilindranega in oblečenega v črno salonsko obleko, ki pa je s svojim nerodnim krojem izdajala na prvi pogled, da je niso delali ne na Dunaju, ne v Ljubljani.

Lepo polagoma si je nabral gospod Lil dično število nežnih košar. Vendar pa nikakor ni odnehal snubačiti.

Ko mu je bilo oseminpetdeset let, takrat se je motal okoli osemnajstletne svakinje trgovca Lota. Gospodična Marička je bila jako dražestna in ljubka, kakršne so vobče osemnajstletne Mariške skoro brez izjeme. Znala je tudi še užitno kuhati, pravilno šivati in neznansko milo popevati; včasih seveda je povzdignila glas malo previsoko, zato je pa drugikrat zacvilila zopet malo prenizko. Tudi risati je znala Marička, pa same cvetlice in pa — Ofelijo z razpuščenimi lasmi, ki jih je naredila vsakikrat tako lepo, kakor bi bili izrezljani iz najboljšega lesa. Ofelijin nos pa je imel posebno mnogo lesenega na sebi. Toda na vse to si Marička ni domišljala prav nič, ker si je domnevala njena bistra glavica, da znajo druga dekleta peti in risati še lepše. Ponižna je bila res, in menda že zaradi tega ji bodo odpuščene kdaj vse prenizke, previsoke in prelesene pregrehe.

V mlada dekleta zaljubljeni gospod Lil jo je bil zagledal milega pomladanskega dne, ko je sadila na vrtu rožice, pisane in bele. In ugajala je njegovim očem.

Kmalu je začel s svojimi resnimi nameni siliti v Lotovo hišo in nosil Mariški rožice, pisanih in belih.

To je trajalo tako-le dva meseca. Nato pa je oblekel bradko salonsko suknjo in brezobzirno zasnubil gospodično Maričko.

Deklica pa mu dala košaro, lepo, že dolgo pripravljeno košaro — in svojo najnovejšo Ofelijo s posebno lesenim nosom. Razodela mu je grenko novico, da se je prav včeraj, v soboto, zaročila s sodnim pristavom. Povabila je gospoda Lila na svatbo.

Gospod Lil je ves presenečen zaploskal z debelima mogočnima rokama tako na glas, da je nežna gospa Lotova skoraj omedlela, ker je mislila, da se je ustrelil nesrečni snubač. On pa je vedno vtaknil dragoceno podobico v žep svoje salonske suknje tja zadaj k robcu in obljubil, da pride vsekakor na svatovanje. In res se je točno pripeljal na ženitovanje.

"Vidite, ljubi moj", je dejal po poroki starejšini Planincu, bradatemu majhnemu možu z veliko plešo, "ta-le Marička bi bila lahko dobila mene, pa je vzela takega — takega mladeniča! Kistijont!"

"To je res žalostno, gospod Lilijanovski!" mu je prikimil potuhnjeni možic. Vsaka druga bi zahvalila Boga do komolca, samo če bi jo hotel tak mož, kakršen ste vi! Pa kaj hočemo? Mlade dame najrajše jemljejo neizkušene fante, ki še pojma nimajo o resnobi življenja!"

"Prav dobro ste jo uganili", ga je pohvalil gospod Lil. "Stavim kaj, da Mariškin ženin še nima niti vseh zob ne! Dandanes se može in ženijo sami otroci! Ti nemarni svet ti! Za pet ran božjih, kam pa pridemo?"

Na drobnem, resnem obrazu se mu je pojavil izraz usmiljenja. Marička je imela namreč objokane oči, kakršne ima po stari slabi navadi vsaka srečna nevesta.

"Zdaj se naj le joka, reva!" jo je pomiloval gospod Lil. "Zdaj je že prepozno!"

Menda zgolj od sočutja se je gospod Lil izmed vseh gostovanjščakov najbolj nalezel vinca. Njemu nasproti je sedela gospodična Milka, ki jo je cenil izkušeni snubač kvečjemu na dvajset let. Bila je hčerka skope posestnice na Rovticah. Tudi Milka mu je bila kmalu všeč. Smejala se je venomer. Bila je vedno židane volje kakor neoženjen vrabec. Gospod Lil jo je gledal debelo in potemtakem mu je vitka deklica brez težave smuknila v srce.

Odzdaj se je Lilova častitljiva kočija večkrat ustavila na Rovticah; stari snubok se je ves zaljubljen motal okoli mlade Milke. Materi skopulji se je prikupil s tem, da ji je prodal par volov prav poceni. Živahna hči se je imenitno zabavala z njim ter ga veselo vlekla in navijala. Znala ni ne risati, ne po klavirju brenkati: bila je nepokvarjena krasotica. Navzlic temu ga je imela hudo za duraka. In šel ji je na led, še predno je prikimala zima.

Krasnega nedeljskega jutra si je dal črno obleko izkrtačiti posebno lepo, se popeljal na Rovtice in sprožil besedo o ženitvi.

Navihana Milka se je snubcu sramežljivo namuzala in mu naznanila, da je še mnogo premlada za pod težki zakonski jarem!

Gospod Lil ji tega ni zameril prav nič. In ker se je čutil takorekoč vedno mlajšega, je sklenil trdno, da ji ostane zvest, akotudi bi mu bilo treba čakati še par let. Čakal je torej in dočakal, da je hudomušna Milka vzela mladega živinozdravnika. Tudi ona je povabila starega častitelja na ženitnino.

Lil se je zopet zavzel in zaploskal z velikima rokama tako močno, kakor da bi se bila razpočila ekrasitna bomba. Vendar je obljubljal poredni Milki, da pride na pir, pa naj bi padali iz oblakov sami bramorji. In res se je pripeljal na ženitovanje in prav nič se ni držal kislo.

"Za pet ran božjih! To je pa več kakor čudno!" je nagovoril po poroki gospoda Planinca. "K Milki sem prišel prekmalu, k Mariški pa prepozno! En sam dan prepozno! Kistijont! Ženske pa le nimajo nobene sreče z menoj!"

"Je že taka!" ga je tolažil gospod Planinec. "Želim vam, da pridete prihodnjič o pravem času. Manjka se deklet!"

Gospod Lil je zamahnil z roko po zraku in naredil tak veter, da bi bila sapa kmalu odnesla povabljenega krojača Nitko v stransko sobo. Med veselimi najbolj vesel, se je smejal za vsako malenkost do solza, se tolkel po kolenih in držal za baršunasti telovnik. Kajpada je pil bratovščino z vsemi in si natovoril posebno prelestno ženitovanjsko opico.

Prav blizu gospod Lilovega posestva je imel zdravnik iz glavnega mesta vilo in precej sveta. Lil se je tikal kot dober sosed seveda že izdavna z doktorjem, saj z bratovščino ni prizanašal nikomur.

Doktor je imel dvoje hčera. Komaj je dosegla starejša sedemnajst let, že se je požuril črno oblečeni gospod Lil in povprašal zanjo.

Oče hčeri ni omenil niti besedice, je pogostil gospoda Lila z vinom in ga pridržal pri obedu, dokler se snubač ni natrkal tako, da so ga morali nesti v njegov voz.

Gospod Lil se je drugi dan čudil sam sebi, ko ni vedel, ali je že zaročen ali ne! Da bi se rešil skelečih dvomov, se je popeljal drugo nedeljo iznova k zdravnikovim.

Pa ni bilo nikogar doma! Doktorjevi so se vrnili v mesto. Potrpeti je moral do drugega poletja; v mesto ni maral.

Naslednje leto pa je podarila zdravnikova hči svoje srce inženerju, ki ga gospod Lil ni bil videl svoje žive dni in torej tudi ni mogel piti z njim bratovščine.

Povabili ga niso niti v svate! To se mu je zamerilo. Odslej ga ni bilo več k doktorjevim, dasi je bila tam mlajša hčerka prosta.

Več let pozneje je srečal gospod Planinec gospoda Lila v Ljubljani.

"O, gospod Lilijanovski, dober dan!" ga je pozdravil. "Veseli me, da se vidiva spet po tolikem času!"

"Kaj?"

"Dober dan, gospod Lilijanovski!" je zakričal Planinec.

"Aha! Dober dan! Kmalu vas ne bi bil spoznal."

"Drugi časi, drugi ljudje!"

"Kaj?"

"Časi se izpreminjajo in mi se izpreminjamo z njimi!" mu je vpil Planinec na uho.

"Aha! Vse se izpremeni. Je že res. Ali že veste, da se ženim tukaj — v Ljubljani? Na kmetih ni nič primernega zame. Našel sem lepo gospodično, fino, izobraženo! Kistijont!"

Gospod Lil si je poljubil konce prstov in zažvižgal občudovalno.

"Čestitam vam najprisrčneje!" je dejal Planinec na glas.

"Kaj?"

"Rekel sem, da vam čestitam. Če-sti-tam!"

"Aha. Hvala lepa! — Ime ji je Milena."

"Lepo ime, pa res!"

"Kaj?"

"Pravim, da je Milena lepo ime."

"Aha. O saj vas slišim prav dobro, nikar ne razgrajajte tako!"

"Ali ste že zaročeni, gospod Lilijanovski?"

"Lepa je res in izobražena, samo že bolj priletna, štiriindvajset... veste, ljubi moj!"

"Koliko jih pa štejete vi?" je zatrobil Planinec.

"Aha. Petinšestdeset! Najlepša leta! Najlepša, popolnoma zrela moška doba!"

"Bog vam daj dočakati vsaj zlato poroko! Klanjam se!"

Mesec pozneje je zvedel gospod Planinec, da se je poročila zala Milena s profesorjem. Gospod Lilijanovski pa še vedno ponuja gospodičnam svoje večno mlado srce.

Raznoterosti.

Peter Carp o rumunski politiki.

Peter Carp je prišel na Dunaj samo na oddih in se je proti dopisniku "Neue Fr. Presse" izjavil o rumunski politiki sledeče:

"Nikdar se nisem resno bal, da bi Rumunija aktivno nastopila za entento, toda že to se mi je zdelo nesreča za deželo, da hoče ostati nevtralna. Če se že prej ni bilo resno bati, da bi šla proti osrednjim silam, tedj je ta skrb danes še manjša, kakor le kdaj. Česar pri nas niso storili, ko so Rusi stali v Dukli, to je danes popolnoma izključeno.

Žal mi je, da se v Rumuniji kar ne morejo odločiti. To moram očitati marsikateremu naših državnikov. Tako daleč ne vidi nihče, da bi mogel že zdavnaj videti, kdaj se bo ravno nudila ugodna prilika. Po vojni položaj Rumunije ne bo ugoden, če se pravočasno ne pridruži osrednjim silam.

Upam, da bodo zavezniki kmalu pregnali nepovabljene goste iz Grške. Tudi v Albaniji akcija napreduje, a ne pomenja še miru. Mir šele pride, ko bo sovražnik zaboden v srce. Nekaj takega bi bil uspešen napad na Egipt."

Glede rumunskega žita za osrednji sili je rekel: Carp

"Od predzadnje letine sta osrednji sili kupili 20,000 vagonov. Žito se izvaža. Če sta pa osrednji sili kupili 50,000 in Angleška 80,000 vagonov, tedaj te kupčije še niso izvršene. Vendar se bo kupčijo osrednjih sil dalo izvršiti. Težko je umeti, kako naj Angleška izvozi kupljeno žito. Če misli pokupiti naš preostanek, da ga ne dobita osrednji sili, tedaj ne vem, zakaj kupi samo tako majhno množino, ko imamo še vendar 400,000 vagonov.

Peter Carp ne veruje, da bi se osrednji sili dalo izstradati. Glede Italijanov je rekell, da so se sicer boljše bili, vendar je uspeh klavern.

Električen tisk.

Tiskarna Schuning v Budimpešti in dr. Ferdinand Winkler na Dunaju so iznašli nov način tiskanja s pomočjo elektrike, ki tiska jako jasno, poceni in čedno. Princip tega izuma leži v tem, da vstvari gotova tvarina pri električnem toku skozi tiskarsko obliko neko barvo na barvonositelju. Ta se premika čez papir, ki naj bo tiskan, in skupno s tem pod drugim protiutežnim valjarjem je ona površina, ki je določena za tiskanje, v slučaju potrebe prevlečena ali prepolnjena z neko tvarino, ki povleče nase barvo, napravljeno na barvonositelju. Pri tem premikanju potom električne moči nastala barva se prenese potom tiska na za tisk določen papir in besedilo ali slika je na njem že gotova. Bo li se ta nova iznajdba, ki ima precej praktičnega na sebi, povsod udomačila, pokaže le bodočnost.

Zakaj imajo vojaki pero na čepicah?

Ni še dolgo, odkar so dobili vojaki avstr. planinskih polkov na čepice zakrivljena peresa. Lepo jim pristojajo, radi jih imajo, saj so pri kmečkih fantih peresa za klobukom že odnekdaj znak poguma in bojevitosti. Naprej zakrivljeno pero držijo fantje za izzivanje: "Kdo ima korajžo, se sprijeti z mano? Nikogar se ne bojim!" pomenja tako pero. Že mali dečki se pri nas stepo zaradi peresa na klobuku. Zato pa so peresa na vojaških čepicah nekaj čisto domačega — našega.

Petelin je že odnekdaj bogovom posvečen tič in pomenja pazljivost, budnost ter bojevitost. V starih pravljicah igra petelin veliko ulogo, vojske starih Germanov in Vendov (Slovanov) so jemale peteline s seboj na vojno, in starim Galcom je bil petelin svet simbol. Francozi ga imajo še danes v svojem državnem grbu. A tudi Finci in Angleži so jemali peteline s seboj na bojišča po morju ali na kopnem. V bitki 1. junija 1794 med francoskim in angleškim brodovjem je rešil petelin, last mornarjev, Angleže pred porazom ter jih je svojim kikirikanjem navdušil, da so končno zmagali. A tudi v Švici so ljubili vojaki petelina. — Saksi so predstavljali vojaka vedno s čelado na glavi ter s petelinom na vrhu šlema. Tudi Vendi, Obotriti in Meklenburžani so nosili na čeladah peteline; vojaki so nosili le petelinja peresa, poveljniki pa cele peteline, seveda iz kovine.

Čuden zakon

so imeli stari Švedi; naperjen je bil proti glasbi sploh, tiste pa, ki so se bavili z njo, je proglašal za nepoštene in nezanesljive državljane. Do začetka 16. stoletja je veljal zakon, s katerim so bili vsi glasbeniki pregnani iz dežele ter jih je smel celo vsakdo ubiti. Tak uboj se je smatral za šalo in ubijalec je bil samo obvezan dati dedičem ubitega po en par novih čevljev, par rokavic in eno tele. Tele si je pa moral dedič šele uloviti, kar se je vršilo tako: Teletu so namazali rep z mastjo, nato ga pa pognali krog grička; opravičence je moral teči za teletom in ga skušal ujeti za rep, kar pa se je malokomu posrečilo, ker je bil rep vsled maščobe sklizek. Šele leta 1523. so odpravili ta kruti zakon.

12 vinarjev za zaušnico.

Tovarniški delavec Ferdinand Wenzl v nekem mestu na Češkem je tožil svojega tovariša Antona Muho, ker mu je v prepiru za neko dekle priložil zaušnico. Sodnik ju je skušal pomiriti in ker je toženi dokazoval Wenzlu, da dekle, zaradi katerega sta se sprla, itak ni nič vredno, je tožitelj bil pri volji odpustiti zaušnico, le voznino po cestni železnici do tovarne v znesku 12 vinarjev je zahteval imeti povrnjeno. Muha išče po žepih: "Prav rad jih dam, toda pri sebi nimam niti vinarja. Pri moji duši, dam ti jih zvečer, saj dobimo plačilo." Wenzl: "Ne, ne! Potem pa tožbe ne odtegnem. Saj te poznam! Ako mi dvanajst vinarjev ne daš sedaj, jih sploh ne bom nikoli videl." K sreči je imela neka priča 12 vinarjev ter jih je Muhi posodila, nakar je bil oproščen. Wenzl: "Lahko si mi hvaležen, da sem ti odpustil." Muha: "Molči! Zaušnica ni bila niti dvanajst vinarjev vredna!"

V največji zadregi.

Ona: "Kaj čemo začeti? Jedila so pošla, vino in pivo je izpito, a gostje le nočejo oditi!"

On: "No, daj, malo zapoj!"

IŠČE SE

delavce za delati v usnjarni. Dobra plača in stalno delo.

C. Moench Sons Company,
(12-2 v d) Gowanda, N. Y.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZIJA PERČ, podomače Andrejček iz Pod Tabora pri Podbrezjah na Gorenjskem. Poročati mu imam nekaj važnega iz stare domovine. Prosim cenj. rojake širom Amerike, da mi javijo njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Pogačnik, 6111 Schade Ave., N. E., Cleveland, Ohio. (8-10—3)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je nemila smrt odvzela ljubljenega moža oz. očeta

TOMAŽA ŽAVBI.

Zemeljske ostanke se je pokopalo dne 3. marca t. l. na katoliškem pokopališču v Thomas, W. Va. Pokojni je bil član društva Slovenski Bratje št. 23 in društva sv. Barbare postaja št. 10.

Iskreno se zahvaljujem obem društvom, ki so se odzvala in preskrbela, da se je vršil pogreb v najlepšem redu. Zaeno izrekam lepo hvalo vsem ostalim slovenskim in hrvatskim društvom, katera so se tako polnoštevilno udeležila pogreba.

Tebi, ljubljeni soprog in dobri oče, pa naj bode lahka tuja zemljica in v miru počivaj!

Žalujoči ostali:
Mary Žavbi, soproga.
Mary in **Thomas**, nedorasla otročiča.
Thomas, W. Va., Box 592.
(3x 8-11-15—3)

Slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik:: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

FINANČNO POROČILO

o dohodkih in izdatkih za bolniško podporo za mesec februar 1916.

Štev.	Dohodki	Izdatki	Štev.	Dohodki	Izdatki
1.	$ 93.60	$ 79.00	49.	$ 18.00	$ 62.00
2.	$ 33.60	$ 93.00	50.	$ 26.40	
3.	$ 95.40	$ 181.00	51.	$ 9.00	$ 22.00
4.	$ 34.80		52.	$ 4.20	
5.	$ 8.40	$ 13.00	53.	$ 34.20	$ 46.50
6.	$ 29.40	$ 87.50	54.	$ 19.20	$ 16.00
7.	$ 69.80	$ 46.00	55.	$ 40.20	$ 49.00
8.	$ 59.40	$ 157.00	56.	$ 10.20	
9.	$ 23.40	$ 19.00	57.	$ 17.40	$ 32.00
10.	$ 27.00	$ 14.00	58.	$ 46.80	$ 20.00
11.	$ 50.05	$ 109.00	59.	$ 10.80	$ 110.00
13.	$ 44.40	$ 126.00	60.	$ 18.60	
14.	$ 25.20	$ 11.00	63.	$ 11.40	
15.	$ 16.20	$ 18.00	64.	$ 14.40	
16.	$ 55.80	$ 64.00	65.	$ 72.00	$ 31.00
17.	$ 111.60	$ 158.00	66.	$ 12.00	$
18.	$ 23.40	$ 49.00	67.	$ 22.20	$
19.	$ 42.00	$ 131.00	68.	$ 63.60	$ 126.00
20.	$ 31.80	$ 118.00	69.	$ 36.40	
21.	$ 50.40	$ 68.00	70.	$ 30.00	
22.	$ 24.00	$ 57.00	71.	$ 45.60	$ 15.00
23.	$ 30.60	$ 95.50	72.	$ 20.40	$ 95.00
24.	$ 12.00		74.	$ 3.00	$ 22.00
25.	$ 25.40	$ 66.00	75.	$ 8.40	
26.	$ 116.55		76.	$ 22.20	
27.	$ 37.80	$ 231.00	77.	$ 23.15	
28.	$ 26.40	$ 78.00	78.	$ 22.20	$ 67.00
29.	$ 58.80	$ 98.00	79.	$ 22.20	
30.	$ 64.20	$ 65.00	81.	$ 23.40	$ 31.00
31.	$ 54.60	$ 151.00	82.	$ 12.60	$ 26.50
32.			83.	$ 12.00	$ 21.00
33.	$ 78.60	$ 107.00	84.	$ 9.00	$ 12.00
34.	$ 17.40	$ 17.00	85.	$ 13.80	$ 27.00
35.	$ 35.40	$ 70.00	86.	$ 33.00	$ 113.50
36.	$ 7.80		87.	$ 16.20	$ 13.00
37.	$ 43.20	$ 99.00	88.	$ 7.80	
39.	$ 21.60	$ 76.00	89.	$ 7.20	$ 19.00
40.	$ 7.80		90.	$ 18.00	$ 47.00
41.	$ 74.80	$ 151.50	91.	$ 19.80	$ 56.00
42.	$ 22.20	$ 55.00	92.	$ 25.80	$ 31.00
43.	$ 26.40	$ 125.00	93.	$ 19.20	
44.	$ 85.80	$ 165.00	94.	$ 10.20	
46.	$ 24.00	$ 26.50	95.	$ 11.40	
47.	$ 28.20				
48.	$ 10.80				
	Skupaj..$2783.55	$4392.50			

Kakor je iz tega izkaza razvidno, je za mesec februar zopet precejšen primanjkljaj za bolniški sklad. Potemtakem se torej ne more drugače, kakor zvišati asesment kot je bil že glavni odbor ukrenil. Tajnike opozarjam, da vsak mesec natančno prečitajo to poročilo in sprevideli bodo, zakaj je asesment povišan. O tej zadevi so me že večkrat vprašali in so me včasih celo skoraj napadli. — Nekateri uradniki se sploh ne zmenijo za moje opomine, da naj se ravna pri bolniških nakaznicah bolj previdno, ne pa kar tjavendan.

Vsem uradnikom in članom naznanjam, da bom odzdaj zanaprej vse nepravilno narejene nakaznice vrnil in jih ne bom več tukaj popravljal.

Pozdrav vsem članom in članicam združenih društev sv. Barbare.

John Telban, tajnik.

Za kratek čas.

Vprašanje.

Hišina Nežka je nekoliko sramežljivo stopila pred svojo milostivo.

— Ne zamerite milostiva.... prosim.... nekaj bi rada vprašala....

— Le vprašaj.

— Prosim, milostljiva, ali nimate ljubezenskega razmerja z lajtnantom Fičfiričem?

— To je nesramno vprašanje. Kako se drzneš....

— Ne zamerite, milostiva, jaz sem le hotela vedeti, če naju nima obeh za norca.

Dober svet.

— Veš, moj stari oče je gluh, pa se vendar vedno vtikuje v pogovore in to je časih skrajno sitno.

— Kako to?

— Zadnjič na pr. smo imeli goste. Stari oče je nekaj razumel, da se je govorilo o velikih izgredih. Potem smo začeli govoriti o drugih stvareh in končno tudi o tem, da sem že tri leta omožena, pa še nimam otroka. In tedaj....

— In tedaj?

— Tedaj se je oglasil stari oče, ki je bil v mislih še vedno pri izgredih in je rekel: V takih slučajih je treba vojake na pomoč poklicati.

Obup.

— Kaj se pa tako kislo držiš, saj ti je šele pred kratkim umrla teta, ki ti je zapustila tisoč kron.

— Ti bi se tudi kislo držal, če bi ti umrla zadnja teta, ki ima kaj denarja.

Vaška idila.

Tedaj je bilo, ko so leški očetje sklenili, da nasujejo peska na razrite kolovoze v vasi. Namreč tedaj je bilo, da je Predovnikov France vozil gramoz iz potoka Trnavce za posipanje cestnih mlak in globeli. Pa na težkem parizarju ga je vozil, s širokimi platišči. V voz pa je bilo vpreženih dvoje visokih, prsatih konj. In ker daljava med Lečami in Trnavco ni bila velika, je zapeljal vsak dan po večkrat. Vozeč pa ni sedel na vozu kakor drugi vaški vozniki, temuč na legnarjih je stal, z levo nogo naprej, z desno nazaj razkoračen. Pa moško je stal in si brke vihal. —

Zlasti se pa ponosno vzravnal na ovinku pri lipi. Tu je konjema zaklical hijo, da sta potegnila močnejše ter zaškrebljala z medenimi ploskami na črnosvetlih komatih; potem pa je z očmi premeril brinov bičevnik ter s palcem in kazavcem potipal nitkasti konec na biču, nakar je zapokal pikpok, da je vršelo po zraku pa desetkrat pikpok priletelo nazaj od leških pristav in kozelcev. In čim močnejši je bil pok ter mnogoternejši jek, tem ponosnejše se je razkoračil France na vozu. Po ušesih pa ga je prijetno ščegetalo, in sicer prijetno tako, kakor kadar je Pušnikov Štefan ob nedeljah popoldne harmoniko vlekel in so se pari leških fantov in deklet v divjih kolobarjih vrteli po Jurčkovem podu, plesaje hitrico polko.

Pa piki in poki Francetu niso božali samo ušes, ampak so deli tudi njegovemu srcu zelo dobro. In kaj bi mu ne? Ker tam ob ovinku pri lipi je stala Ovinškova hiša. V Ovinškovi hiši pri oknu pa je sedela Ovinškova Julika in predla. In kadar je Julika zaslišala pikpok, pikpok, vsekdar je potajno pokukala skozi okno na cesto, v tem ko se je s ceste proti oknu France ozrl, tako da šta se njuna pogleda križala ravno sredi med hišo in cesto, kjer sta se strnila v nerazdružno celoto. Potem pa je France, junaško razkoračen, pokal naprej. Julika pa je gnala brneči kolovrat, da so se niti ovijale vretenca, na presliei se pa zmanjševalo povesmo prediva.

Toda pogledi, četudi goreči, na daljavo več sežnjev vendar niso mogli imeti moči, da bi bili Franceta in Juliko docela utešili. Zato je bilo treba tesne bližine in ozkega stika, ki je omogočil, da sta si zrla iz oči in pa da sta izpregovorila kako prijazno besedo. Pa iznajdljivost ljubečih ljudi tudi njima v tej težnji ni odrekla svoje pomoči. Če je le mogla — in kdo bi ne mogel, če hoče? — je Julika ravnotakrat zapazila, kadar je France pokal proti ovinku, da je prazna na ognjišču keblica. "Kako naj se povrelim loncem prilije, če ni v kuhinji kapljice vode?" je materi rekla, ter od kolovrata vstanši, stekla s keblico k vodnjaku. —

Vsakikrat pa, ko je Julika zajemala vodo, je začutil France suhoto v grlu. Zato si pa ni dolgo pomišljal. Urno je skočil z voza ter stopil s ceste k vodnjaku, da si je žejo pogasil. Potem je pa vedno še malce postal, da sta si povedala to in pa ono, kar jima je bilo ravno na srcu. Oh, in povedati sta si imela toliko, da nista nikdar docela končala s pomenkom! France je komaj še utegnil, da je poravnal Juliki svitek na glavi in ji pomagal privzdigniti keblico, nato pa je moral odhiteti za konjema in vozom. Po Juliki se je pa tudi že ozirala mati, godrnjaje sama pri sebi: "Kaj neki zajema preteto dekle tako dolgo!" Zato se je pa tudi Juliki mudilo.

Vzravnala se je, ter razgaljeni roki uprši v zok, je nesla na glavi polno keblico; pa nesla jo je tako spretno in fletno, da ni polila niti kapljice vode po sebi. In prav ponosna je bila na to, kakor je bil France ponosen, da je, na vozu stoje, pokal pikpok, ne da bi bil omahnil na desno ali levo. In ravno zaraditega po vsej vasi slovečega dejstva, da je izmed vseh leških deklet, kar jih je bilo godnih in vrednih, da so jih hodili klicat pod okno, Julika umela najlepše nositi na glavi keblico, France pa med vsemi leškimi fanti, kar jih je v tistem letu fantovalo, znal najimenitnejše pokati z bičem, se je začel Predovnikov France ozirati po Ovinškovi Juliki in Ovinškova Julika po Predovnikovem Francetu.

To je bilo pa že več tednov poprej, preden je France vozil pesek iz potoka Trnavce; ker v tem času, ko so nasipali kolovoze v Lečah, je njuna ljubezen že dosegla svoj višek. Vzklila pa je bila, ko je še samo od časa do časa in po daljših presledkih imela Julika priložnost, da je slišala Franceta pokati z bičem. France pa priložnost, da je videl Juliko nositi vodo polno keblico.

Po njenem vzklitju pa je kaj rado naneslo, da sta se pogosto sešla. Pripetilo se je namreč neredko, da je ravno takrat, ko je Julika v zelniku trgala vehe za svinje, France kosil na meji pri zelniku prilast za krave; da je ravno takrat Julika prala perilo na trnavskem perišču, ko je France tik ob rečišču klestil grmovje živini za steljo; da je ravno takrat nesel France vrečo žita v mlin, ko je nesla Julika moko iz mlina. Pa tudi iz cerkve grede, sta se kaj pogosto sešla, seve po samem golem naključju. Trinajsto nedeljo po binkoštih je France opazil, da so mu hlačnice zdrknile izza mehikajnastih škornic. Zato je postal in jih tako dolgo zatikal, da ga je Julika došla, ki je bila zaostala za družbo leških deklet, ko si je pri kramarici Neški nakupovala čipk za rokavce. Štirinajsto nedeljo pa so se Juliki odvezali jermenčki na šigrinastih čeveljčkih, in preden jih je spet zavezala, je porabila ravno toliko časa, da jo je France dohitel, ki je bil zaostal za družbo vaških fantov, kjer je poslušal občinskega slugo, ko je klical pred cerkvijo, kdaj da bodo letos vojaški nabori. Kajpada, če sta se pa že naknadno sešla in po golem naključju, potem jima umevno ni drugače kazalo, kakor da sta še ostali pot skupaj hodila.

Kakor so bili pa taki sestanki všečni Francu in Juliki, tako malovšečni so bili leškim ženščetom. Zato bi pa čudo bilo, ko bi Lečanke, stare in mlade, ne začele stikati glav in iztegovati jezikov, češ, da se Predovnikov fant in Ovinškovo dekle rada imata. In res, do semkaj njihovo besedičenje ni bilo zvito iz trte. Toda če so še dalje razpredale marnje, klepetajoč o njiju to in pa ono, s čimer se blati dekliškoi me, tedaj je treba odločno, četudi hudo sodbo izreči, da so govorile tako, ker so Franceta in Juliko sodile po sebi. Zakaj istina je, da je bilo šele pozno na jesen, in sicer v nedeljo po svetem Martinu, ko je France prvič prišel k Juliki pod okno, izpod okna na okno in z okna v sobo.

Pa še tedaj bi ne bil prišel, ko bi se ne bil tako dolgo zamudil v Gorjakovem hramu za Gradom, kjer so poskušali mošt in ga krščevali za vino. Šele pozno zvečer se je odpravil domov pa vesel je bil in na Juliko je mislil. Pa sam ni vedel, kdaj je bilo in kako, da je s pota zavil in krenil vstran mimo Ovinškove hiše.

Tu mimo idoč, pa ni prav nič zavriskal; zavriskal pa ni, da bi se ne zbudila stara Ovinšca, ki je vedno stinjala na Juliko. Pač pa se je ozrl proti sobi v podstrešju, kjer je spavala Julika. Ozrl se je in postal ter gledal košati ražmarinov grmiček, ki se je v mesečnem svitu videl doli z okna. In prav res zavidal je tej nežni rastlinici, ker je dehtela tako blizu Julikine posteljice. "Oh, ko bi bil jaz rožmarin, kako bi dehtel!" je globoko vzdihnil ter gledal in gledal, kakor da bi hotel z očmi steno prelreti. Od hrepenenja je pa kar koprnel, noge pa niso hotele naprej. Kaj mu je bilo storiti? K sreči je videl tam ob skladnici drv lestvo sloneti. To je vzel ter tiho, čisto tiho prislonil na napustek pri oknu Julikine sobe. Potem je pa splezal po njej ter rahlo potrkal na okno. In ko je bil slišal, da se je zamajala posteljica v sobi, tedaj je zamolklo zaklical:

"Julika! Ali spiš, ali bediš, ali sinka dojiš?"

Pa šele, ko je tretjič zaklical, se je Julikin obrazek steklu približal. Nato pa je okno odprla.

"France, ali si ti?" se je oglasila ter nadaljevala: "Spim, ne bdim; kako bi pa sinka dojila, ko nisem še nikdar ljubila?"

Medtem pa, ko sta govorila ta uvodni pomenek, se je bližalo fantovsko petje.

"Fantje prihajajo, France! Kaj bodo rekli, ko te tukaj zagledajo!"

"K sebi v sobo me pusti", ji je France odvrnil, "da se odtegnem njihovim radovednim pogledom!"

"Kako naj te pustim, ko je okno zastavljeno z rožmarinom?"

"Lonec rožmarina deni v sobo na tla, da lahko zlezem skoz okno!"

Pa takoj ni bila pri volji. Obotavljala se je in pomišljala ter bi se še bila, ko bi fantovskega petja ne bilo slišati vedno bliže in bliže. Tako ji pa ni drugače kazalo.

Ko je pa z oknic lonec jemala, se ji je zlomil najlepši vrh rožmarinov.

"Jojmene, France!" je vzdihnila Julika. "Kaj porečejo mati, ko bodo videli vršiček polomljen? Oh!" in zopet se ji je izvil vzdihljaj iz prsi.

France pa je ravno v pravem času smuknil skoz okno. Ker kmalu nato so prikorakali fantje. Za vrat se drže, so hrupno stopali v vrsti pa mogočno so peli:

"Moj ljubček 'ma tako navado,
da si zmeraj kaj druz'ga želi:
Ponoči pri ljubici spava,
podnev' ga pa glav'ca boli."

Stopnikov Tine je pel naprej s svečanim glasom, Modičev Janko pa je jemal počez v nebotični višini, medtem ko so basi bučali enako votlemu gromu, ki pretresa breg in dol, kadar se kopičijo hudourni oblaki nad Veliko planino. V rednih presledkih pa so se oglašali poskočni juheji in vmes so zveneli škripajoči akordi ročne harmonike, ki jo je Puškinov Štefan vlekel. In ko so bili brezskrbneveseli fantje že onstran leških pristav in kozelcev, se je še razlegal popevke refren v Julikino sobo:

Ponoči pri ljubici spava,
podnev' ga pa glav'ca boli."

Natančno je slišala Julika pa dobro umela pomen in tesno ji je bilo pri srcu.

To je bilo tisto nedeljo po svetem Martinu, ko se je bil France navzel poguma in hrepenenja v Gorjakovem hramu za Gradom. Zato so pa delala leška ženščeta Ovinškovi Juliki in Predovnikovemu Francetu krivico, če so že prej enako in ovako govorila o njiju. Od sedaj pa ne več; ker od nedelje po svetem Martinu je France često polomil kak vršiček rožmarina, ko je nerodno skočil skoz Julikine kamrice okno. In sreča je bila, da Julikina mati ni nič zapazila, v kakšnem razmrščenem stanju se nahaja ta nežna cvetica: ker sicer bi bila strašansko sitnjala.

Tako torej je bilo v dolgih zimskih večerih. Čez dan pa je Julika predla pri oknu, France pa vozil mimo Ovinška gramoz na cesto. In ker se je France vsekdar ozrl proti Ovinškovi hiši, Julika pa ravno takrat pogledala skoz okno na cesto, kjer sta se strnila v nerazdružno celoto. Če je pa nedostajalo v kuhinji vode, je šla Julika s keblico k vodnjaku, nakar je začutil France suhoto v grlu, da je tudi on pritekel k vodnjaku. Potem pa, ko sta se v naglici kaj pomenila, je Julika dela keblico na glavo, in roke uprte v bok, je nesla vodo v kuhijo, ne da bi le kapljice polila po sebi. France pa je skočil na voz, ter na legnarjih moško stoje, je pokal pikpok, ne da bi se omahnil na desno ali levo. Pa ponosna sta bila: France nase in na Juliko, ki je znala tako lepo vodo nositi; Julika pa nase in na Franceta, ki je razumel tako junaško pokati z bičem.

Toda Julikin in Francetov medsebojni ponos je pri leških fantih in dekletih povzročil hudo zavist in pridušeno jezo. Kaj vse bi ne dala tista krivogleda Celarjeva Tekla, ko bi se Juliki kdaj nagnila keblica na glavi, da bi se ji voda razlila po krilu! In kaj vse bi ne dal tisti kozasti Lešnikov Tone, ko bi se France kdaj z voza omahnil, da bi telebnil na cesto! Krivogleda Celarjeva Tekla bi dala svojo najlepšo svileno ruto z rdečimi čopki, kozasti Lešnikov Tone pa svoj najlepši zajčji klobuk z dolgim kriveem za okrajkom.

Toda česar se v resnici nista nadejala ne Tone, ne Tekla, se je končno res pripetilo.

Bilo je na dan Francetovega godu, to je tretjega grudna. Veljalo se je torej ponesti še bolj kakor navadno. Zato pa se je France, ko je privozil na ovinek mimo Ovinškove hiše, posebno moško vzravnal, z levo nogo stoje na levem obodu legnarjev, z desno na desnem obodu. In ko je zagledal cvetoče Julikino lice pri oknu, je brinov bičevnik mogočno zavihtel, da bi bil pikpok tem močnejši. Toda nesreča ni spala. Ker sta namreč konja potegnila naknadno hitrejše, je Francetu izpoddrselo z oboda; obenem se je pa bičev nitkasti konec zapletel med prečke v sprednjem kolesu in je potegnil Franceta za sabo. In ker se ni mogel v pravem času uloviti za vozno ročico, je grdo telebnil na cesto; tako da pikpoka ni bilo, pač pa huda sramota.

Udaril se sicer ni nič, ko je telebnil na cesto; toda stokrat rajši bi se bil do smrti pobil, da bi ga le ne bila videla Julika. Pa videla ga je, ker se je ravno takrat ozrla skoz okno. In padec se ji je zdel tako neroden in smešen, da se je na glas nasmejala, in France je dobro slišal njen smeh, ko se je valjal po blatu.

Vendar tej nemali nezgodi je imela slediti še hujša nesreča. — Namreč od časa, ko je France padel z voza, se je Julika kar vidno začela obračati od njega. In naj je France še tolikanj postopal za njo, njene prejšnje ljubezni si ni mogel več pridobiti. In ne samo, da mu ni hotela več odpirati okna, še celo po drugih fantih se je ozirala, kadar je šla v nedeljo iz cerkve.

Oh, to je bilo Francetu hudo! Sram ga je bilo zaradi padca in ponesrečenega poka; in srce ga je peklo, da ga Julika zapušča. Kozastemu Lešnikovemu Tonetu pa se je želja izpolnila, ne da bi mu bilo treba dati zajčjega klobuka z dolgim kriveem za okrajkom.

Ni pa preteklo trideset dni od Francetove nezgode, ko se je tudi krivogledi Celarjevi Tekli uresničila želja, ne da bi ji bilo treba dati svilene rute z rdečimi čopki. Bilo je proti Božiču in mraz je pritiskal, da je z drevja ivje viselo, mlake pa so se z ledom prevlekle. Zopet je peljal France gramoz po ovinku mimo Ovinškove hiše; pa potrt in klavrn je bil, ker ga ni več marala Julika. Zato pa ni stal na vozu kakor navadno, ampak ponižno je sedel po pokal ni nič in kislo se je držal. Slučajno pa je Julika ravno takrat zajemala vodo pri vodnjaku. In nalašč pa Francetu v zasmeh se je hotela ponesti, češ: Ti si se s pokanjem grdo osramotil! Zdaj pa mene poglej, kako fletno nosim keblico na glavi! — Vendar ko je napravila osem korakov, joh! naenkrat ji na ledenih tleh izpoddrsne, da pade, voda pa pljusk! po njeni jopici in krilu, da je bila namah vsa mokra! France je videl, kako je po vseh štirih kobacala in si otresala vodo z obleke, pa ni ji tekel pomagat. Kaj še! Ravno nasprotno! Široko se je zakrohotal in dobro se mu je zdelo. In pri tej priči, ko je ugledal ta smešni prizor, mu je izginila in srca vsa ljubezen do Julike.

In ker odtedaj ni nihče več lomil rožmarinovih vršičkov na oknu Julikine sobe, so kmalu zopet pognali sveže mladike. Brsteli so in zelenili, toda tako nežni kakor poprej pa le niso zrastli; vse, ker zgodnje brstiče je bil France polomil, ko je lazil Julikine kamrice okno.

IŠČE SE

strojarje za delati zunaj in znotraj. Dobra plača, stalno delo; hiše s 6 sobami po $4 na mesec.

Elk Tanning Company,
(4-17—3) Falls Creek, Pa.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST NEW YORK N. Y.

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez.	—.50
Marija Varhinja, v platno vezano	—.50
Marija Varhinja, v usnje vez.	$1.20
Sveta Ura, v usnje vezano	$1.20
Rajski Glasovi, v platno vez.	—.45

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleščina brez učitelja	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Domači zdravnik	—.50
Hitri računar	—.40
Katekizem ves. mali	—.15
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnica	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov. angl. in angl. slov. slovar	—.50
Slovenska Slovnica, ves.	$1.20
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Veliki vsevedež	—.40
Zgodba sv. pisma	—.60
Živrovnik, narodne pesmi, 2. in 3. zvezek, ves., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bitka pri Visu	—.30
Božični darovi	—.15
Ciganova osveta	—.25
Črni bratje	—.25
Don Kižot	—.20
Doma in na Ptujem	—.25
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izdajalec domovine	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Miklova Zala	—.35
Mlinarjev Janez	—.45
Mrtvi gostač	—.25
Muzolino, ropar Kalabrije	—.35
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pavliha	—.25
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Rinaldo Rinaldini	—.35
Roparsko življenje	—.20
Srečolovec	—.20
Strelec	—.20
Sv. Genovefa	—.25
Sv. Notburga	—.25
Titanik	—.30
Trojak, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.85
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, ves.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Mayerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.20
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30

TALIJA.
Zbirka gledaliških iger

Pri puščavniku	—.20
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.20
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh zgoraj navedenih vračunana.

Sestanek na Rušah.

Spisal **Ivan Cankar.**

Konec.

Bukovec se je prisilno nasmehnil.

— Kakor vidiš, je vsa stvar precej enostavna, in tako enostavno se bo tudi zvršila — danes se vidiva poslednjikrat; zdi se mi, da sva se naveličala oba — jaz in ona.

Naslonil se je s komolcem ob okno in umolknil. Videlo se mu je, da je govoril ves čas pod vplivom težkega, neznosnega čuta ki se ga ni mogel iznebiti in ki se ga tudi dotekniti ni hotel z najmanjšo besedo. Dokazati se je trudil sam sebi, da sloni vse na popolnoma naravnih in malenkostnih razlogih — skratka, da vse skupaj ni nič drugega, nego zoperno, prisiljeno razmerje, katero je treba končati — čim prej tem bolje. Na obrazu pa se mu je poznalo, s kakšnim strahom in nemirom je pričakoval zadnjega sestanka.

Iz vseh njegovih besed se je čulo mučno, nestalno razmišljevanje; ni si zaupal dovolj moči da bi se osvobodil hitro in odločno svojega zopernega stanja; zato je brskal po njem z vso bistroumnostjo in iskal "neizogibnosti", s katerim bi vsaj za silo opravičil sam sebe.

S krepkim sunkom se je ustavil vlak in so se zableščale luči ljubljanskega kolodvora. Izstopila sva in odšla v mesto z lesenimi, težkimi koraki, oba razbita in utrujena. Dolga, temna kolodvorska ulica se je vlekla navzdol brez konca in kraja; par nizkih gostilnic se je svetilo iz teme in iz neke kavarne so se čuli pijani glasovi.

Takoj po večerji sva se odpravila spat. Najina soba v hotelu je bila velika in mrzla; človek se je čutil še bolj tujega in osamljenega med temi temnimi, golimi stenami. Ugasnil sem svečo in legel na postelj. Leno in težko se mi padle trepalnice na oči in prijetna toplota mi je objela telo; skrčil sem noge in se zavil tesne je v odejo. Kar sem bil doživel se je začelo spajati in pretvarjati, konture so naraščale, in znani obrazi so se mi izpreminjali v karikature; jasnejše in prihajale so bližnje .... a v tistem hipu so se pogreznile, in odprl sem oči.

— Ti, ali spiš? .... Jaz ne morem; mraz mi je — in zdi se mi, kakor da bi ležal tam kje daleč, v kakšnem neznanjem kraju. A glej, to sem ti hotel — —

Njegova postelja je zaškripala; obrnil sem se v ono stran, in kolikor se je dalo razločiti, je sedel Bukovec ob zglavju in se opiral s komolcem o blazino.

— Če je ona nesrečna — jaz — jaz ne morem nič za to. Ne, krivda ni moja. Nikogar nisem hotel pogubiti .... nikomur ni sem prigovarjal .. ..da; sama naj bi se bila rešila, dokler je bil čas .. ..Ah, mrzlo je tukaj in neprijetno ....

III.

Pozno popoldne je že bilo, ko sva sedla v voz in se odpeljala iz mesta. V ravni vrsti so stale ob poti nizke, ravnokar dozidane hiše; v ozadju se je dvigal tu pa tam visok tvorniški dimnik; za gostim živim plotom se je prikazalo časih prijazno belo poslopje z zelenimi okni.

Onkraj mitnice se je pričela razgrinjati nedogledno dolga in snežna ravan, vse navzkriž prepregena z zamrzlimi jarki in redko posejana z golim hrastovjem in nizkimi vrbami. Za kakim ovinkom je dremala zapuščena vas, umazana in dolgočasna. Vse zaprto in zaklenjeno; nikjer se ni oglasila živa duša.

Zdaj pa zdaj je stopal kdo po cesti s težkimi koraki in zaspanim obrazom; ozrl se je zamišljeno in nezadovoljno ter se umaknil v stran ....

Polagoma se je nebo temnilo in nižalo, in obzorje se je krčilo: zdelo se je, kakor da se zgrinjalo od vseh strani visoke sive stene mrzle in vlažne. Veter je zapihal, in mokrota na laseh in sprijetih trepalnicah je pričela zmrzovati. Bukovec je potegnil odejo višje in vtaknil roke v suknjo, voznik pa je kričal nad konjem, ki je stresal z glavo in zibal enakomerno svoje svetlo, rejeno telo.

Ko smo dospeli do Ruš, se je bilo že popolnoma zamračilo. Na oddaljenem hribu je zvonilo ave Marijo; tu pa tam se je zaleskетalo majhno okno. Voz je zavil pred veliko enonadstropno poslopje z očrnelim zidom in visokimi vrati.

Izmotala sva se iz odej in stopila na cesto. Na pragu nama je prišel naproti gospodar. Njegov obriti, sivi obraz se je nabral v tisoč gubic, in dobrodušne oči so mežikale, kakor da bi gledale neprestano v plapolajočo luč.

— Dolgo časa vaju že ni bilo k nam; kako se počutita? Vstopita, prosim, da se ogrejeta; kakor se vidi, sta vsa prezebla.

Odložila sva suknji in sedla za mizo. V gostilnici je bilo par kmetov, ki so se razgovarjali z glasnim hrupom in smehom. — Majhen, suh človek v dolgi suknji in s polhovko na glavi je stopical po sobi z drobnimi koraki postajal pred mizo in tolkel v dlani.

— Norčujete se iz mene .... le norčujte se! Jernej, še en liter, še en liter najboljšega! .. Jaz pa vam povem, da vam položim lahko pri tej priči tisočak na mizo — koliko je stava?

Silil je z vsem telesom v debelega, rdečelič nega moža, ki je gledal nanj nekako očetovsko, z dobrovoljnim smehom na širokih ustnicah.

— Le miren bodi, Šega, pa sedi; saj ti verjamemo. Kaj je te bi en tisočak? Zato boš dal nocoj še za par litrov!

Jernej Demšar, gospodar, je prisedel k nama, se zibal na svojem stolu ter pripovedoval različne novice, ne da bi mogel povedati kaj posebnega; po svoji navadi se je prekinil vselej sredi stavka, povzdignil glas ter preskočil nenadno na kaj drugega kar se mu je zdelo v tistem hipu tehtnejše in zanimivejše.

Mene se je lotila sentimentalnost. Časih je pogledala v sobo gospodarjeva najmlajša hčerka postala za trenotek poleg mize ter zopet izginila. Njene oči so bile še ravno tako otroške kakor nekdaj; njene ustnice so se smehljale še vedno tako sladko in ljubeznivo .... a kje so tisti časi ko sem gladil s svojo roko te zlate laske in božal ta vroča, mehka lica! .... Zdelo se mi je, da je zavel po sobi duh vijolic in da so zasijali skozi okno žaki pomladnega solnca .. ..

— Hana je zdaj pri nas, — je opomnil Demšar. — Nekaj bolehna je bila, pa je prišla, da se popravi: tukaj je menda boljši zrak ....

Videlo se mu je, da je hotel nekaj povedati; a umolknil je ter se zazibal na stolu. Bukovec pa se je naslonil nižje na mizo z napetim obrazom in nemirnimi očmi.

— Kako mislite? .... Kaj se je zgodilo z njo? No, ... opozorite!

Kadar so se odprla vrata, se je vznemirjen zganil; nervozno pričakovanje se mu je poznalo iz vsake gubice na obrazu; kretal se je nenaravno in prisiljeno, odgovarjal pa je tako zmedeno in hitro, kakor da se je bil šele ravnokar vzdramil iz neprijetnih sanj.

— Oho, kdo sedi tukaj? To je lepo od vaju ....

Bukovec je naglo vstal. Demšar pa se je ozrl po sobi kakor v zadregi ter se odstranil.

— Kam pa, oče? Prinesite vina .... Ne, saj je Francka tukaj .... Francka, hiti, pa še en kozarec zame!

Tabulova soproga se je bila v zadnjem letu jako izpremenila; nje telo je bilo močno in polno, ognjena, krasna rdečica ji je ležala na obrazu, vlažne oči so gledale motno in sanjavo; zdelo se je, kakor da leži pod mehkimi trepalnicami, globoko za mokrim pajčolanom čudovito, romantično življenje, do katerega še nikdar ni segel pohoten tuj pogled.

— Zdaj sem že teden dni doma .... in dolgočasno je tukaj na Rušah. To so v resnici "Ruše", tako puste zemlje ni na — vsem svetu .... razen na Strmici; tam je vse še bolj zapuščeno Jaz sama ne vem, kako sem mogla tam živeti .... A kod sta hodila vidva ves ta čas? Kaj je na Strmici novega? .... Ali ste videla mojega moža? On mi nič ne piše; a to je naposled .... torej pijmo!

Izpraznila je kozarec ter ga postavila trdo na mizo.

— V gostilnici se človek vsega privadi, in vino je izvrstno, ali se vama ne zdi?

Kmetje so plačali in se poizgubili polagoma v vežo, odkoder se je čul še nekaj časa glasen vik in prepir; nekdo je izkušal zapeti z visokim hripavim glasom; zašel je vedno višje in višje, dokler ni zasopljen utihnil.

Rdečica na Haninem obrazu je postajala žarnejša in temnejša, njene ustnice so se bile vzbočile, oči pa so bile brez svetlobe, globoke in vlažne.

— Ali vidite mojo sestro? .... Prav taka sem bila jaz pred tremi leti .... To se pravi — bolj vesela in samosvoja. Pomislite, samo tri leta je od tega — in meni se zdi, kakor da je preteklo že pol stoletja. Prav tu, kakor nocoj, sem sedela jaz — in tam na vašem prostoru, gospod Bukovec, tam je sedela moja mati.

"Iz Lužarja ne bo nikdar več, je dejala, — pusti ga pri miru in daj svojo besedo Tabuli. on je pameten človek."

Lužar je bil takrat še študent, in jaz sem se malo kratkočasila z njim — kakor z drugimi; ne vem ali je prišel kdaj do kakšne službe; pravijo, da je velik lump.

"No dobro, pa dam svojo besedo Tabuli; nazadnje je to vse eno...." — Glejte, taka sem bila. Jaz sem mislila vse kaj drugega .... same neumnosti; zato me ni veliko brigalo, ali me dajo temu ali onemu ....

Demšar je odprl parkrat vrata, se ozrl po sobi ter zopet odšel. Plavooka Francka je pospravljala po mizah; hitela je da so ji padale čaše iz rok. Časih je pogledala k nam pol skrivaj in v zadregi, kakor da se nečega sramuje.

Hana je pričela govoriti bolj tiho, skoro šepetaje.

— Vi ne poznate teh ljudi; vsi gledajo tako prijazno in dobrodušno — a to so vragi! Sovražijo me — oče svojo hčer, sestra svojo sestro. Jaz dobro vem, kakor gleda jo za mano, kamor se prestopim .... Oh, pa jaz se jih ne bojim. Jaz se ne bojim nikogar!

Bukovec je molčal, meni pa je bilo tesno in neprijetno.

— Ti, prijatelj moj, stopi za trenotek z mano: imam ti povedat par besed ....

Prijela ga je za roko, a takoj je sedla spet nazaj, njene oči pa so gledale vanj široko in boječe

— Zakaj si prišel .... Jaz sem te klicala, a ti ne bi bil smel priti .... Ti nimaš sočutja z mano Glej, jaz sem izgubljena, nobeno poti ni zame več .... Kakor je usojeno, tako moram živeti; to se ne da predrugačiti. Hotel si me iztrgati — a potem je bilo še strašnejše: pusti me, da pogi nem — sovraži me, kakor drugi to bo najboljše ....

Demšar je stopil v sobo.

— Hana!

— Jaz ostanem tukaj! .. Pijmo!

Obstal je za trenotek na pragu potem pa se je obrnil in zaloputnil vrata za seboj.

— Vrni se k možu! — je odgovoril Bukovec s tihim, neodločnim glasom. — Jaz te nisem hotel iztrgati nikomur; nikamor te nisem hotel privesti — —

Hana se je veselo zasmejala.

— Dovolj, dovolj .... Ne govorimo takih neumnosti! Kam smo zašli, moj Bog! .... Nocoj bodimo veseli; to je zadnji večer potem pa pričnemo tisto življenje — tik, tak, tik, tak — puste in dolgočasno kakor ura. Zapojmo, gospod Bukovec, saj smo sami! Katero hočete? Vi ste časih imenitno peli ....

Oh kam bova vandrala
Vandrček moj? ....

— No? Začnite vendar!

Bukovec je poskusil, ali glas mu ni hotel iz grla; nakremžil je obraz in skomizgnil z rameni.

— Prepozno je; za naju bo skoro čas, da odideva.

Hana je vstala, in njena pretirana razposajenost se je hipoma izgubila.

— Torej pojdite! .... Pa — spomnite se časih name .... Meni bo zdaj težko ....

Podala nama je roko, in ko sva se ozrla pri vratih, je sedela za mizo in gledala za nama z velikimi, motnimi očmi ....

Temno in mrzlo je bilo, ko sva se peljala proti Pogorju. Oba sva molčala, voznik pa je dremal na svojem sedežu.

*

Spomladi sem srečal v Ljubljani Tabulo in njegovo soprogo. On je hodil po tlaku visoko vzravnan, z mirnimi, enakomernimi koraki; na njegovem trdem, hladnem obrazu je ležalo nekaj sočutnega in očetovskega.

Hana pa je bila shujšala in zdelo se mi je, da sta bili njeni lici nekoliko splahnili; njene oči so bile široko odprte, kakor da bi gledale tja v daljno, krasno daljavo ....

V aleji je poganjalo prvo zelenje in solnce je sijalo na poslopjih ....

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK v ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

Osebna svoboda.

Louis N. Hammerling.

LIII.

Med časniki, ki so posebno tekom zadnjih par let začeli opozarjati na razna zla, ki vladajo v sedanjih okoliščinah v tej deželi, posebno na razne moderne težnje v zakonodajstvu, zavzema brezdvomno prvo mesto "The Chicago Tribune" radi svoje neustrašenosti in radi svoje značilne satire, ki se včasih izpremeni v pravi sarkazem.

Značilen je sledeči članek:

"Stotnik W. V. Meyers, ki je zastopan v virginijskem zboru, je hotel rešiti može svoje države. — Možje, se zdi, so v nevarnosti pred raznimi modami, ki jih nosijo ženske. Stotnik je začel boj proti modi. On hoče doseči, da bi bil prestopek za žensko, če bi nosila krilo, ki bi bilo krajše kakor štiri palce iznad tal. Tri palce vratu se ne sme pokazati, misli on, ne da bi bila v nevarnosti družba, toda izključena naj bi bila vsa prozorna krila in bluze.

"Naravno, mi v Chicago ne moremo vedeti ničesar o občutljivosti mož v Virginiji. Morda bi morali biti zavarovani s takimi odredbami, kakor so zavarovani pred hudimi psi, ki morajo nositi nagobčnike.

"Ta teorija je poplnoma v isti vrsti z našo zakonodajo v drugih vprašanjih. Naši zakonodatelji vidijo vsepovsod napake v človeškem značaju. Odločili so se, da bodo napravili značaj nepotrebnim na ta način, da bodo odstranili vse izkušnjave. Ni treba, da bi imel človek še kaj sile v sebi in samozatajevanja, če je po zakonih odvzeta vsa prilika, da bi se te sile moglo uporabljati."

To vse se strinja z debatami o osebni svobodi, ki smo jih vodili v zadnjih dveh letih. Vstrajali smo na obeh teh točkah, da so namreč zakoni, ki hočejo odstranjati prilike za slaba dejanja, mesto, da bi skušali krepiti voljo, napačni in vodijo do pomanjkanja samozatajevanja in do demoralizacije in da je ta nevarnost zelo velika in zelo razširjena. Človeška narava je na vsezadnje del univerzalne narave in v naravi velja ta zakon, da vodi negovano življenje do parasitstva in do degeneracije.

Velika nevarnost pri vsej zakonodaji te vrste je ta, da se vse preveč generalizira, kar je značilno za nevednost in za nepotrebnost. — "Skromen dvom je pravec na morje", pravi Shakespeare, toda nevedni niso nikdar v dvomu. Ti so vedno prepričani, da imajo prav. Nevedni ljudje mnogokrat mislijo da delajo ljudje krivice, če podležejo izkušnjavam. Rešitev takih ljudi se smatra za hvalevredno stvar, seveda, če jih je sploh mogoče rešiti, kar je zelo negotovo. Toda ravno taki ljudje ne opažajo, da zdravi ljudje, ne da bi bili opominjani, ponavadi ne podležejo izkušnjavam. Delajo take odredbe, ki naj bi podpirale one maloštevilne, ki vsekakor gredo v pogubo, ki jih stavi življenje. Tega pa nihče ne vidi, da take odredbe ponavadi ovira zdrave ljudi in krajša osebno svobodo, ki je vredna še največ za normalne ljudi. Če kdo trdi, da rabijo spodobni ljudje kake podpore od zakona, je to zanje razžaljivo.

Najžalostnejša posledica take zakonodaje je ta, da prikrajšuje prostost gibanja ljudi, tako zdravih kakor nezdravih, ter tako podira ono varnost svobode in prisili normalne ljudi, da žive pod umetnim varstvom, kar jih slabi in vodi do degeneriranja njihovih moralnih sil.

Senat potrdil Bakerja.

Washington, D. C., 7. marca. — Danes je bilo poslano senatu v odobritev imenovanje bivšega clevelandskega župana Bakerja, ki bo nasledoval Garrisonu kot vojni tajnik. Senat je imenovanje potrdil.

Pri današnji seji kabineta so vsi člani enoglasno izrazili svoje zadovoljstvo, ker je postal Baker vojni tajnik. Tudi armadni častniki so zadovoljni z imenovanjem.

Pomen štev. 17 v sedanji vojni.

Pariški "Figaro" konštatira, da igra številka 17 v evropejski vojni veliko vlogo. Številne letnice 1916. dajo sešteti 1 in 9 in 1 in 6 — 17. letnica ustanovitve nemške države 1871 kaže isto misterijozno vsoto 1 in 8 in 7 in 1 — 17, številke vseh bivših pruskih kraljev Friderika I., Friderika Viljema I., Friderika II., Friderika III. in IV., Viljema I. in Friderika III. dajo zopet 17; ravno tako pa tudi številke sedanjih vladarjev nasprotnih si držav Franc Jožefa I., Viljema II., Ferdinanda I., Jurja V., Nikolaja II., Alberta I., Petra I., Nikolaja I., Viktorja Emanuela III. — In kaj sklepa "Figaro" iz tega? Da bo Nemčija najpozneje 1917. poražena!

Zamorci v francozki armadi.

V francozki armadi služi že sedaj precej zamorcev in mora seveda francoska vlada tudi rodbinam črnih vojakov dajati podpore, kakor jo dobivajo rodbine belih vojakov. Toda s podporami rodbinam črnih vojakov je nastal velik križ, ker se zamorci ne zadovoljujejo z eno ženo, ampak jih imajo po pet in šest in časih še več. Pa postavi je v Afriki dovoljeno mnogoženstvo, ali vzlic temu je francoska vlada odločila, da dobe vse žene, kar jih ima zamorski vojak, le toliko podpore, kakor edina žena belega vojaka, češ, le vse žene zamorskega vojaka skupaj imajo isto pravico, kakor edina žena, ki jo ima beli vojak.

Begunci.

Dosti je na nebu zvezd,
dosti je na zemlji cest:
vsaka zvezda nas pozna,
na vsaki cesti smo doma
brez doma.

Tihe svetle so zvezde,
tihe bele so ceste;
trudno obupan je naš vzdih,
ki gre do njih, ki gre po njih:
Brez doma!

Eno solnce ima nebo:
radi eno bi cesto,
da bi pripeljala nas
Spet enkrat v drago vas
do doma, do doma! —

Jože Lovrenčič.

Na njivi.

"Hi! Voliček, plug zavleci,
da napravi brazdo črno,
da izorje brazdo eno,
da izorje jih deset!

Močno si, živinče mlado.
Jaz sem star, nadložna leta!
Ko bi on, ki v boj je moral ....
Hej, živina, kaj stojiš!"

"Kaj stojim? Postal sem malo,
ker sem videl solzo tvojo,
ker sem čutil misel tvojo:
pa sem malo bil postal.

da se solza ti izsolzi,
prva, druga, kar jih koli,
da se misel ti izmisli,
stari, dobri gospodar!"

"Kaj solzariš! Misel, misel!
Ta ne orje in ne seje
in ne oživi mi sina ....
Brazdo orji, vražji vol!"

Martin Mavrič.

Predsmrtnica.

Iz daljave.
kjer križajo se kroglje smrtonosne,
oči sem videl Smrti neizprosne,
oči globoke, žejne in krvave ...

In čul sem pesmi dih
hropečih prsi splavati v daljino.
Spomin, ki išče daljno domovino,
ko mož na tla se zvrne nem in tih.

Janko Samec.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v naše stroke spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig. J. M Gojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Mateteel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barboriš.
Cherokee, Kans.: Frank Režimik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schaulin.
Mineral, Kans.: John Stale.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos
Ringo, Kans.: Mike Penell.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Franc Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Goršič, M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek
Eveleth, Minn.: Jurij Kotse.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Jos. Ažman
Nashwauk, Minn.: Geo. Mavrič, New Duluth, Minn.: John Jerina, Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Uršič.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, F. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Mavrič.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kadunik.
Canonsburg, Pa.: John Kokalich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Dimitz.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhel.
Export, Pa. in okolica: Frank Trdan.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schuller.
Monessen, Pa.: Math Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakhel, I. Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Petkovšek.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Fiorenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brozich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlik.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stelich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motel.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Specialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Zagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 11 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestreljnikom. — Triglavske pogorja.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

V pustni noči.

Spisal **Josip Korban.**

Izvoščck odpre nizka vrata in iz kočije stopi elegantna maska v mrzli zimski zrak.

Nekaj korakov po kamenitih stopnicah — in že mu dihne nasproti zrak, nasičen z opojnim duhom različnih dragocenih dišav in že objame prijetna toplota njegove oledenele ude. V čarobno razsvetljeni dvorani je...

Ozre se na desno, ozre se na levo. Povsod že vlada razkošno veselje. Prostrana dvorana odmeva od smeha in krohota razposajenih mask.

To so ljudje, ki ne poznajo morečih skrbi! Njihova srca se še nikdar niso krčila v bolesti!

Nasloni se na steno in kar ne upa se v to veselo množico. Izmed vseh, ki so tukaj zbrani, je on edini, ki bi menda ne smel prestopiti praga te nebeško okrašene dvorane, polne dišav in svile. On, živ mrlič z neozdravljivo boleznijo v prsih, bi pač ne smel priti na ta veseli kraj motit ljudi, ki so šele začeli živeti in še nikakor ne mislijo na smrt!

"No, dražestna Venus, kam so se zagledale tvoje lepe oči, zakaj stojiš tukaj, kakor vkopana? Stopi bliže, zarajala bova!"

Šele sedaj se zdrami. To je res bedak, da tako neumne reči premišljuje, ko je oblečen v ženska oblačila in ima krinko na obrazu!

Godba zaigra poskočen valček znanega komponista in maski se zasučeta v veselem plesu...

"Kdo je neki ta krasna maska, ta Venus?"

"Saj ni Venus, Živa je!"

"Naj bo že Venus ali Živa, krasen kostim ima! Izboren okus!"...

V sosednjih prostorih je pokal šampanjec. Drago vino se je penilo v visokih kozarcih... Hej, in "Venus" je pila in pila, pila za žive in mrtve, in njen lepi kavalir ji je pridno pomagal...

Po polnoči odloži "dražestna Venus" svojo svileno krinko, tedaj pa bušijo vsi navzoči v glasen smeh, ko namesto lepega ženskega obraza uzro mrtvaško bledi, koščeni lici privatnega uradnika Ivana Sršena. In ko imajo še vsi usta široko odprta in raztegnjena v zaničljiv smehljaj, pristopi k njemu mladenič visoke rasti in plavih las ter mu reče:

"Prijatelj, vsi se ti smejejo; pojdi z menoj, greva v zadnjo sobo... Saj me menda še poznaš?"

Sršen molče pokima in stopa za njim. Korak se mu zapleta in ako bi ne balansiral z rokama, bi padel po parketu.

"Usedi se semkaj na zofo poleg mene, boš povedal, kako ti je kaj."

"E, slabo, slabo." Uprl je oči v strop in vzdihnil.

"Vse premoženje, ki sem ga podedoval po očetu, vse je šlo k vragu. Danes bom zabil zadnje novce, potem pa —"

"Vse vem, Ivan, vse... Tvoji nekdanji sošolci smo videli, kako si živel. Videli smo dobro, kako si padal od stopnje do stopnje, kako si se z vsakim dnevom bolj pogrezal v blato in krvavelo nam je srce pri tem. Radi bi te bili zopet spravili na pravo pot, toda ti si se nam odtujil, nič več nisi hotel poznati nekdanjih prijateljev, preziral si nas."

"Molči, Matevž, lepo te prosim... Sedaj, sedaj je tako že vse pri kraju. Kmalu bo konec vsega... Boš videl, Matevž, da res... Sit sem že življenja, sit. In ni čuda, človek se ga tako hitro naje, posebno če ga je s tako veliko žlico, kakor jaz. Ha, ha!"

"Ivan, ne govori tako! Vem za dobro službo, ako si pameten —"

"Ha, ha, služba!... Prijatelj, ali si slep?! Ali ne vidiš, da že stojim na robu groba? Ali ne vidiš, da je na mojem obrazu že zapisana smrt?"

Potrka se po prsih.

"Ali slišiš, kako to votlo odmeva? Kakor bi potrkal na prazno krsto!... S tako revnim telesom, dragi moj, ne morem prevzeti nikake službe več... Še to službico, ki jo imam sedaj, bom drugim prepustil... Glava bi še bila, glava, ali drugo, kar je pod njo, je vse gnilo, vse za nič... Ravno tak sem, kakor drevo, kojemu posekajo korenine."

"Če si bolan, zakaj ne ostaneš doma? S plesom in popivanjem si gotovo ne boš zopet pridobil izgubljenega zdravja!... Pa pustiva sedaj to... Kje je mati?"

"Umrla."

"Brat in sestra?"

"Umrla."

"Ljubica?"

"Oh, Matevž, koliko vprašanj! Prosim, pusti me samega nekaj časa, naj malo zadremljem. Ta prokleta pijača se je ulegla kakor razbeljen svinec na mojo glavo in mi razdražila vse živce..."

Zunaj žvižga zimska burja okoli voglov, se zaletava v okna in sili skozi špranje v sobo. Ivan Sršen čuti njen ledeni dih. Pomakne se bliže k oknu in položi razgreto glavo k šipi. Oj, kako to prijetno hladi! Ta dobrodejna sapica, ta bo pomirila razdražene živce!

Na njegovo uho done glasovi plesne godbe, veseli, vriskajoči, kakor pesem razposajenega otroka. Ivan podpre glavo s suhima rokama ter se zamisli...

Eno leto, komaj eno leto se je zasukalo v večnost — in koliko se je izpremenilo!

Bil je na maškaradi, kakor danes... Najlepše okrašena dvorana je šumela kakor razburkano morje... Povsod smeh in krohot, povsod brezskrbno veselje! In v krogu veselih mask, oblečenih v dragocena oblačila, je rajal tudi on "srednjeveški vitez", z dolgim belim peresom za širokim klobukom, kratkim plaščem in ozkim mečem. In za roko je vodil vitko "Črnogorko", krasno, kakor bi zrasla pod vedrim nebom, tam doli na toplem jugu... V žepu denar, na strani ljubečega dekleta, kaj si naj človek še več želi?!... Sladki zvoki plesne godbe so doneli kakor slepa pesem o sreči po prostrani dvorani... On je pa plesal z Amalijo, plesal, da se skoraj ni videlo, kdaj se je noga dotaknila parketa, in sree, poprej ljubezni žejno sree, mu je dejalo, da je našel srečo, da je našel rešilnega angela, ki ga bo iz zavožene poti pripeljal zopet na pravo pot kreposti... In sedela sta ravno v tej sobici... Amalija, razgreta od plesa, je žarela kakor roža v svojem cvetju. Beli, polni roki je ovila okrog njegovega vratu, uprla vanj svoje svetle oči in njena mala ustica so šepetala:

"Ivan, ljubi, dobri moj Ivan!"

In on se je pritisnil še bolj k njenemu vitkemu telesu in poljubovala sta se kakor blazna...

Pred njima na mizi se je penilo vino v visokih kozarcih in mlada zaljubljenca sta trkala in pila na svoje zdravje in srečo, pila sta na veselo prihodnjost, ki se je v duhu že razgrinjala pred njima... Takrat je imel denar, marsikaj bi se dalo z njim napraviti. Kupila bi si lahko hišo, posestvo in živela bi potem srečno, veselo in zadovoljno, kakor dva goloba... Da, tako je mislil takrat on, bedak, ki tedaj še ni poznal ženskega srca!

Prišel je od nekod mlad operni pevec, Zijalski so mu rekli. Glas njegov je bil precej šibek, obnašanje afektirano. Toda bil je zal, zelo zal! Kadar je pel, je stopil v ospredje in metal goreče poglede po ženstvu... Ves nežni spol je bil zaljubljen v mladega pevca. Amalija je trdila, da tako krasnega liričnega tenorja niti na Dunaju ni slišala: k vsaki operni predstavi jo je moral peljati Ivan, kateremu pa mladi tenorist prav čisto nič ni ugajal. Njegov glas se mu je zdel skrhan, neprijeten, posebno v višini, in sam ni vedel pravzaprav, zakaj je sovražil Zijalskega... Na neki veselici se seznani operni pevec z Amalijo. Njena lepota je očividno prevzela mladega moža, zakaj ves večer se je sukal okoli nje in ji dvoril tako, da so nekateri že stikali glave in se Sršenu nekako škodoželjno smejali v obraz. Temu je pa ljubosumnost razjedala sree. Kri mu je silila v glavo, žile na senceh so se napele, dihal je težko in stiskal na skrivnem pesti...

Ko se je vračal z Amalijo proti domu, je bil tih, niti besedice ni spregovoril z njo in tudi ona je molčala. Videti je bila nekako otožna in zamišljena...

Za prihodnji dan sta se bila zmenila, da napravita izlet na Posavje.

Ivan dobi zjutraj pismo od nje, da je nekaj bolna in da torej ne more iti ven na mrzli zrak... Bil je takrat še dobra duša, verjel ji je... Popoldne gre sam na sprehod...

Počasnih korakov je stopal proti Rožniku in željno srkal vase čisti vzduh, napojen s prijetnimi dišavami, ki nam jih more dati le smrekov gozd...

"Amalija, srček moj, kaj ti je?!"

Da, da, ravno tako ji je rekel, lump pritepeni! Še zdaj mu zvene te besede po ušesih, nikdar jih ne bo pozabil.

"Srček moj, kaj ti je?!"

Kako je bila bleda v lice in kako je hitro odtegnila svojo nežno ročico Zijalskemu!

In vendar je odšla s pevcem v širni svet in ostal je Ivan sam s prebodenim srcem in zastrupljenim življenjem, brez žarka upanja na boljšo bodočnost — — — —

"Hej, natakar, prinesite vina, dobrega, močnega vina!"

Kozarec za kozareem je vlival vase. Na shujšano lice je stopila rdečica in roka, ki je držala posodo, se mu je začela tresti...

Hrup v dvorani vedno bolj in bolj naraščа; neko divje veselje se je polastilo vseh navzočih...

"Tako, sedaj sem pa vsega sit, vsega — vsega... Pojdem... daleč... daleč... Že vidim tisto pot... Tam ni parfimiranega zraka in bučeče godbe tudi ne... Mirno — vse mirno je tam, tako mirno..."

Razprostrl je roke predse, dolgi sesušeni prsti trepečejo, oči se mu svetijo.

V sobo stopi nekaj napol pijanih lahkoživcev.

"Poslušajte me, ljudje, če vas smem tako imenovati!... Ali veste, kaj je življenje?... Pa kako boste vedeli, vi zaslepljenci!... Vrnite se, dragi moji, vrnite... še je čas... drugače se zgodi z vami, kakor s to-le steklenico!"

Pograbil je prazno buteljko in jo treščil za vrata.

"Ne zamerite, gospod, vam se pa možgani mehčajo. Ali nimate nič cementa, da bi ga šnofali?"

"Tine, vprašaj gospoda, če ve, kaj je delirium tremens?"

* * *

Gruča ljudi stoji v mestnem parku.

"Oh, sveta pomagalka, mrtev človek!"

"Ustrelil se je. Ali ne vidite, da ima revolver v roki?"

"Pa kako je našemljen! Kdo je neki?"

Mimo pride mladenič visoke rasti. Molče stopi k mrliču in mu pogleda v bledi obraz.

"A, tako si sklenil svoje življenje?"

"Kdo je to? Alj ga poznate?" vpraša prileten gospod.

"Da, poznam ga", dé prišlec s poudarkom in se ozre po množici. "To je Ivan Sršen, privatni uradnik. Brez idealov, kakor izgubljena ovčica sam sebi prepuščen, je hodil po življenja opolzkih potih, dokler ni končno zagazil v blato, kjer je obtičal."

V mrzlo zimsko jutro zazvonijo ta hip mestni zvonovi, z mogočnim glasom naznanjajoč pepelnično sredo, dan, ko je treba poniž no ukloniti svojo glavo in jo potresti s pepelom...

Smrt voznika na železnici.

Lowville, N. Y., 6. marca. — Michael Hughes, doma iz High marketa, je danes ubil vlak, ko je ravno peljal s svojim vozom čez progo New York Central železnice, in sicer v trenotku, ko je pri peljal nek vlak.

Potopljen angleški parnik.

London, Anglija, 6. marca. — Angleški parnik "Masunda" je bil potopljen. Vsi člani moštva so se rešili. Parnik je bil 402 čevlja dolg ter je imel 4952 ton prostornine.

Avstrijski in nemški trgovci.

London, Anglija, 6. marca. — Uradniki angleškega kolonijskega urada so danes izjavili, da bo angleškav lada izgnala iz Togolanda vse avstrijske in nemške trgovce Blago, ki ga imajo trgovci v trgovinah, bodo oblasti zaplenile.

Smrt od električnega toka.

Massena, N. Y., 6. marca. — J Sidney Losey je bil danes ubit ker je prišel v dotiko z neko žico v tovarni za aluminij, ki je bila nasičena z električnim tokom 110,000 voltov.

Strah.

— Zakaj se neki šef in blagajnik vedno tako nezaupno gledata in drug na drugega pazita.

— To je vendar naravno! Šef se boji, da bi mu blagajnik ušel z blagajno, blagajnik se pa spet boji, da bi mu šef ne ušel s kavcijo.

Camel Cigarettes

Camels morete dobiti povsod 20 za 10c; ali deset zavojčkov (200 cigaret v papirnatem kartonu za $1.00.

vas ne bodo grizle v jezik in ne ščegetale v grlu in po njih ne boste imeli nikakega neprijetnega okusa v ustih. Pokadite jih kolikor vam je ljubo, ker se jih ne boste nikdar naveličali!

Primerjajte cigarete "Camel" s katerimikoli drugimi cigaretami. Potem boste sami izprevideli njihovo vrednost in kakovost ter ne boste pričakovali kakih daril ali kuponov.

Nov okus, ki smo ga dosegli z mešanjem izbranega turškega in izbranega domačega tobaka, vam bo gotovo ugajal, čeravno ste razvajen kadilec. Cigarete "Camel" niso samo poživljajoče, temveč tudi mile in vas morajo neprestano zadovoljevati.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

RESTAVRACIJA,

dobro vpeljana, je na prodaj po nizki ceni. Vzrok je bolezen gospodarjeva. Več pojasnila se dobi pri:

Jos. Košmerlj.
15107 Hale Ave., Collinwood Sta., (8-9—3) Cleveland, Ohio.

Kje je LUKA ŽAVBI, brat mojega rajnega moža? Pred par meseci je bil v Fairchance, Pa., Fayette Co., in sedaj mi je njegov naslov neznan. Jaz sem mu brzojavila, da je moj mož umrl, odgovora pa nisem dobila. Radi tega prosim cenjene rojake širom Združenih držav, ako kdo ve, kje se nahaja, da mi sporoči njegov naslov, ker mu imam poročati važne zadeve; ako pa sam čita ta glas, naj se takoj oglasi na naslov: Mrs. Mary Žavbi, Box 592, Thomas, W. Va. (8-10—3)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata ANTONA STARC. Pred 6. meseci je bival v Virginia, Minn., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi, ker poročati mu imam zelo važne društvene zadeve. — John Starc, Box 683, Gilbert, Minn. (8-10—3)

Rad bi izvedel za naslov svojega sorodnika JOSIPA DIVJAK. Doma je iz Trške gore pri Krškem na Dolenjskem. Pred dvema letoma in pol sva bila skupaj v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega.— Joe Pire, Box 747, Richwood, W. Va. (7-9—3)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnije mazilo za ženske lase, kakor tudi a možke brke in brado. Od tega mazila zrastejo v tih tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi nožkim krasni brki in brada in nebodo odpadali in sivveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, ogah in v križu, v osmih dneh popolnoma odstranim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, otne noge, kurje očesa, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kedor bi moje zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po enik, knjižico in žepni Koledar in pošljite 4 cente z markah za poštnino.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64. St., Cleveland, O

PRIPOROČAM

SVOJ DOBRO UREJENI

SALOON.

Na razpolago imam snažna prenočišča po nizkih cenah.

Delo se je tukaj začelo odpirati.

JOHN RUPAR,
164 Reed St., Milwaukee, Wis.
(26—2 8x 2x-v t)

IŠČEM DELO.

Podpisani želim dobiti delo v kakem večjem mestu, kakor New York, Chicago, Cleveland itd. Jaz sem dobro izučen mizar, ali tesar, mehanik. Pišite na:

Rudolph Mihelič,
100 South Columbia Ave., (6-9—3) Miners Mills, Pa.

Iščem rojaka JAKOBA UŽMAKA. Doma je iz okolice Kozjega na Spodnjem Štajerskem. Pred dvema letoma je bil v Allegheny, Pittsburgh, Pa. Če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam javi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — Math. Smodej, Box 88, Morley, Colo. (7-9—3)

EDINI SLOVENSKI SALOON
v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413

Za obilen posest se priporočam.

JOS. SCHARABON.

Slovensko-Amerikanski

KOLEDAR

ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O.
Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.
Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind
M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.
Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Rok Firm, Frontenac Kansas.
Jakob Petrič, Chisholm Minn.
Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.
Louis Vesel, Gilbert, — Minn.
Mat. Kamp, La Salle, Ill.
Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Zadnja novost.

Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za $1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih

F. P. Barton piše:

"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."

Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.

Pišite na:

Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

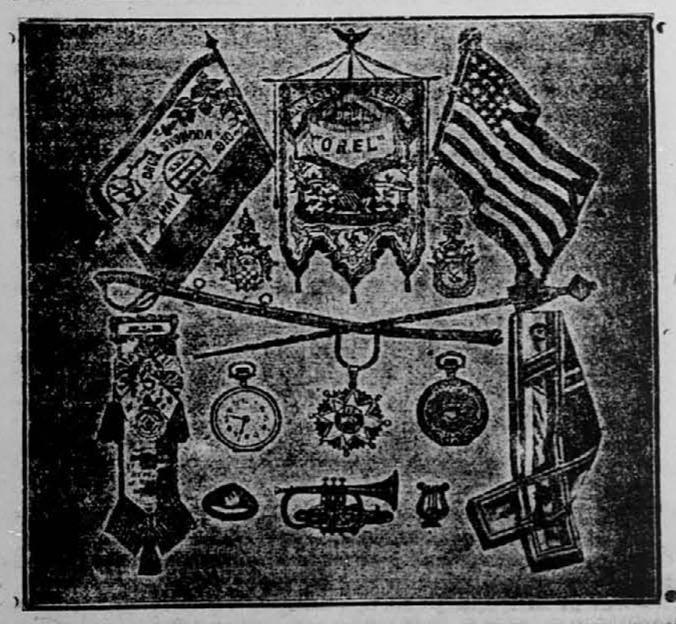

Kadar je kake društve namenjeno kupiti bandere, mastave, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete ure, verižice, prstenje itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za ceno vprašati. Upravnik Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, vsi vrst pošiljam brezplačno. Pišite pesti

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

EMILE GABORIAU:

GOSPOD LECOQ

25 (Nadaljevanje).

DVAINTRIDESETO POGLAVJE.

Tega zadnjega sredstva ni bil Lecoq sam iznašel, to je bilo že staro. — Tega sredstva se posluži le v najskrajnejšem slučaju.

— Ali ste blazni? — je vzkliknil sodnik.

— Zdi se mi, da nisem.

— Jetnika hočete izpustiti?

— Da, je — odvrnil Lecoq — to je moje resno mnenje.

— Dovolj. — O tej stvari nočem ničesar več slišati. — Prosim, ne omenite mi več tega.

Detektiv je sklonil glavo. — Vedel je, da je sodnik zelo razburjen. — Bo že sam prišel na to — je pomislil sam pri sebi.

In sodnik je res prišel sam na to. — Vprašal ga je, kako namerava izpeljati svoj načrt.

— Strela, saj bi bilo res dobro.

— In potem še nekaj, gospod sodnik. — Ne smete zameriti, kar vam bom zdaj povedal.

— No, le govorite.

— Ljudje pravijo, da midva nisva dovolj zmožna, da bi pojasnila slučaj.

— Kako? — To pravijo? — Naj le počakajo, jaz jim bom že pokazal. — Vse sile moramo napeti, da doženemo, kdo je ta Maj. — Jaz vam bom pomagal, kolikor je v moji moči, gospod Lecoq.

Detektiv je bil neizmerno vesel.

— Kako, naj ga pustimo pobegniti? — Vrat vendar ne bomo pustili odprtih.

— Izdajte odredbo, da naj se prepelje Maja v kako drugo jetnišnico.

— Zakaj pa?

— Ker želim, da bi že vsaj par dni pred svojim begom ne dobil od Tovariša nikakega poročila.

— Ali mislite, da ne pazijo dovolj na obtoženca? — Ali ste kaj opazili?

— Ne, tega nikakor ne mislim, gospod sodnik. — Prepričan sem, da je ravnatelj podvojil stražo in da pazniki veliko bolj čuvajo jetnika, kakor so ga dozdaj. — Toda to je vse skupaj brezuspešno.

— Pa še nekaj gospod sodnik — Gevrol je v jetnišnici kakor doma. V vsako celico lahko gre, vse stori, karkoli se mu poljubi. — Odkrito rečeno, gospod sodnik, Gevrolu ne zaupam veliko.

— Oh, gospod Lecoq.

—Vem, da je to težka obdolžitev, pa kar imam na srcu, sem vam povedal. — Obtoženec je moral vedeti, da ga opazujem. Že vsaj iz zadnjega njegovega nastopa je to razvidno.

— Da, tudi meni se zdi.

— Kako je izvedel? — Uganil gotovo ni. — Že osem dni premišljam o tem, pa ne pridem do nobenega drugega zaključka.

Sodnik je same jeze prebledel.

— Ah, ko bi si vendar mislil. — Ali imate morda kak dokaz? — Povejte, kako ste prišli na to idejo.

Mladi uradnik je odkimal in odvrnil:

— In če bi imel polne roke dokazov, ne vrjamem, da bi prišel z njimi na dan. — S tem si zaprem pot za bodočnost. — Če hočem kaj doseči, moram biti pripravljen še na razna druga izdajstva. — Gospod sodnik, nikar ne mislite, da je Gevrola lahko podkupiti. — Ne, on ni tak človek. — Niti za sto tisoč frankov bi ne pomagal nikomur k begu. — Deset bi jih pa izpustil iz ječe, če bi izprevidel, da se hoče kak detektiv povzpeti višje od njega.

Sodnik ga ni več nadalje vpraševal.

— Dovolj — je rekel. — Stopite za trenutek v sosednjo sobo, da se preoblečem. — Na vsak način moram še danes govoriti z generalnim pravdnikom.

Ko sta hotela par trenutkov pozneje stopiti v kočijo, je pristopil k sodniku dobroobločen služabnik.

— A, vi ste, Jean? — Ali se je gospodu obrnilo kaj na boljše? — ga je vprašal sodnik.

— Vsak dan je boljše. — Gospod Escorval vas vpraša, kako je z obtožencem.

— Ravnotako, kot sem mu bil sporočil v zadnjem pismu. — Pozdravite ga in mu recite, da mu želim skorajšnjega zdravja.

Služabnik se je priklonil in odšel, sodnik in Lecoq sta se pa odpeljala.

— To je komornik gospoda Escorvala — je rekel sodnik.

— Preiskovalnega sodnika, kateri....

— Da. — Skoraj vsak dan pošlje koga k meni vprašat, kako je z Majem.

— Ali se gospod še vedno zanima za ta slučaj?

— Izvanredno se zanima. — Gotovo mu je žal, ker sam ne vodi preiskave.

Kakor je čitateljem znano, ni bilo to Lecoqovo mnenje. — On je bil prav zadovoljen, da ima takega preiskovalnega sodnika, kakor je Seggmueller.

Generalni državni pravdnik je natančno preštudiral Lecoqov načrt in slednjič izjavil, da se Maja lahko izpusti.

Še isto popoldne so izpustili udovo Chupin. Njen sin Polyt je ostal še v ječi, ker je bil dobil zaradi tatvine trinajst mesecev.

Ko je bilo vse v redu, se je podal preiskovalni sodnik na kmete in se po preteku štirinajst dni vrnil v Pariz.

Ko je prišel v svoje stanovanje, ga je čakal v čakalnici štiridesetletni možak, rdečkastega obraza in rjave brade. Govoril je dobro francoščino z normanskim naglasom. — Rekel je, da je bil že nad dvajset let v službi pri nekem učenem gosuodu in ga prosil, če ga sprejme za služabnika.

Na preiskovalnega sodnika je napravil tako ugoden utis, da ga je takoj sprejel.

Naenkrat se je pa možak na glas zasmejal in rekel:

— Ali mislite ,gospod sodnik, da me bo Maj spoznal v tej obleki?

— Gospod Lecoq! — je vzkliknil Seggmueller presenečen.

— Da, jaz sem Lecoq. — Malo sem se preoblekel, da me vsak človek ne more spoznati. — Prišel sem vam naznanit, da morate Maja še enkrat zaslišati. — Za njegov beg je vse pripravljeno. — Če hočete, že jutri lahko pobegne!

TRIINTRIDESETO POGLAVJE.

Načrt, ki si ga je izmislil Lecoq za Majev beg, je bil povsem enostaven. — Rekel je da je najboljše, če obtoženca prepeljejo v justično palačo, da naj voz malomarno zapro, in da naj nanj "pozabijo", ko bodo izstopili že vsi drugi jetniki.

Voz bi imel priti že okoli dvanajste ure do justične palače. — Okoli devetih se je pojavil pred vratmi zanemarjeno oblečen človek, kakoršnih je v Parizu na stotine in stotine. — Nikdo ne ve, kako ti ljudje žive, kje stanujejo in s čim se bavijo.

Bilo je 14. aprila. — Vreme je bilo lepo, drevje je bilo pokrito s prvim zelenjem.

Možak je bil najbrže zelo zadovoljen sam s seboj. — Veselo se je izprehajal ob zalivu de l' Horloge, žvižgal je in si mel roke. Večkrat je stopil na tratoar k staremu čedno oblečenemu gospodu, ki je imel dolgo belo brado in zlata očala. Gospod je stal pred izložbenim oknom nekega optika in se na videz zelo zanimal za razstavljene predmete.

Vsakih deset minut je prišel po cesti stražnik, ki je stopil bodisi k vagabundu, bodisi k staremu gospodu in zašepetal par besed. Dvanajst stražnikov je šlo mimo, pa nobeden ni poznal svojih tovarišev Lecoqa in očeta Absinta.

— Meni se prav nič čudno ne zdi, da me ne poznajo, — je rekel oče Absint. — Čudno se mi zdi le to, da ste me zamogli tako napraviti. — Zdaj sem star gospod, ponavadi sem pa kakor kak preoblečen žandar.

Vagabund, ki ni bil seveda nikdo drugi kakor Lecoq, je odvrnil:

—Pozor stari! Kočija se bliža! Takoj vsak na svoje mesto!

Mimo je priropotal voz in izginil skozi obokana vrata na dvorišče justične palače. — Voz, v katerem se je pripeljalo razen Maja še pet ali šest drugih obtožencev se je po preteku četrt ure zopet pojavil med vratmi. — Maj je bil seveda v njem, ker so "pozabili" nanj. —

Voznik, je pokril konja s plahto, stopil s kozla in odšel v bližnjo krčmo.

Lecoq in Absint sta gledala vsak iz svojega skrivališča nepremično v vrata pri vozu. — Nič se ni ganilo. — Lecoqa je začelo že skrbeti. — Slednjič so se vrta počasi odprla in pri odprtini se je pojavil bled Majev obraz. Obtoženec je pregledal ulico, skočil iz voza, vrata zaprl za seboj in se odpravil proti mostu.

Lecoq se je globoko oddahnil. — Mislil je že, da je Maj izvedel za njegov načrt in da ne bo hotel prostosti.

Maj in Lecoq sta bila potemtakem na istem stališču. — Bila sta oba na pariških ulicah. Odvisno je bilo le od tega, kdo je bolj zvijačen. — Lecoq ima sicer dobrega zaveznika, očeta Absinta, toda nič čudnega bi ne bilo, če pride Maj v dotiko s Tovarišem.

Lecoq je stopil k stražniku in mu izročil pismo rekoč:

— Prosim nesite to takoj preiskovalnemu sodniku, gospod Seggmuellerju. — Važna službena zadeva.

(Nadaljevanje prihodnjič).

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

DELO OKUSNO,

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE,

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga silo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Nej bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda"

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so z njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi čakali novodošle priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:

STATE DEPARTMENT OF LABOR,
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.
Newyorški urad:
230, 5th Ave., Room 2012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v **Buffalo**: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer. (1x v t)

Rojaki, naročite se na "GLAS NARODA", edini slovenski dnevnik v Ameriki.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, kdo sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vsamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street. New York, N Y

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

[Notary Public]

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj $14.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.